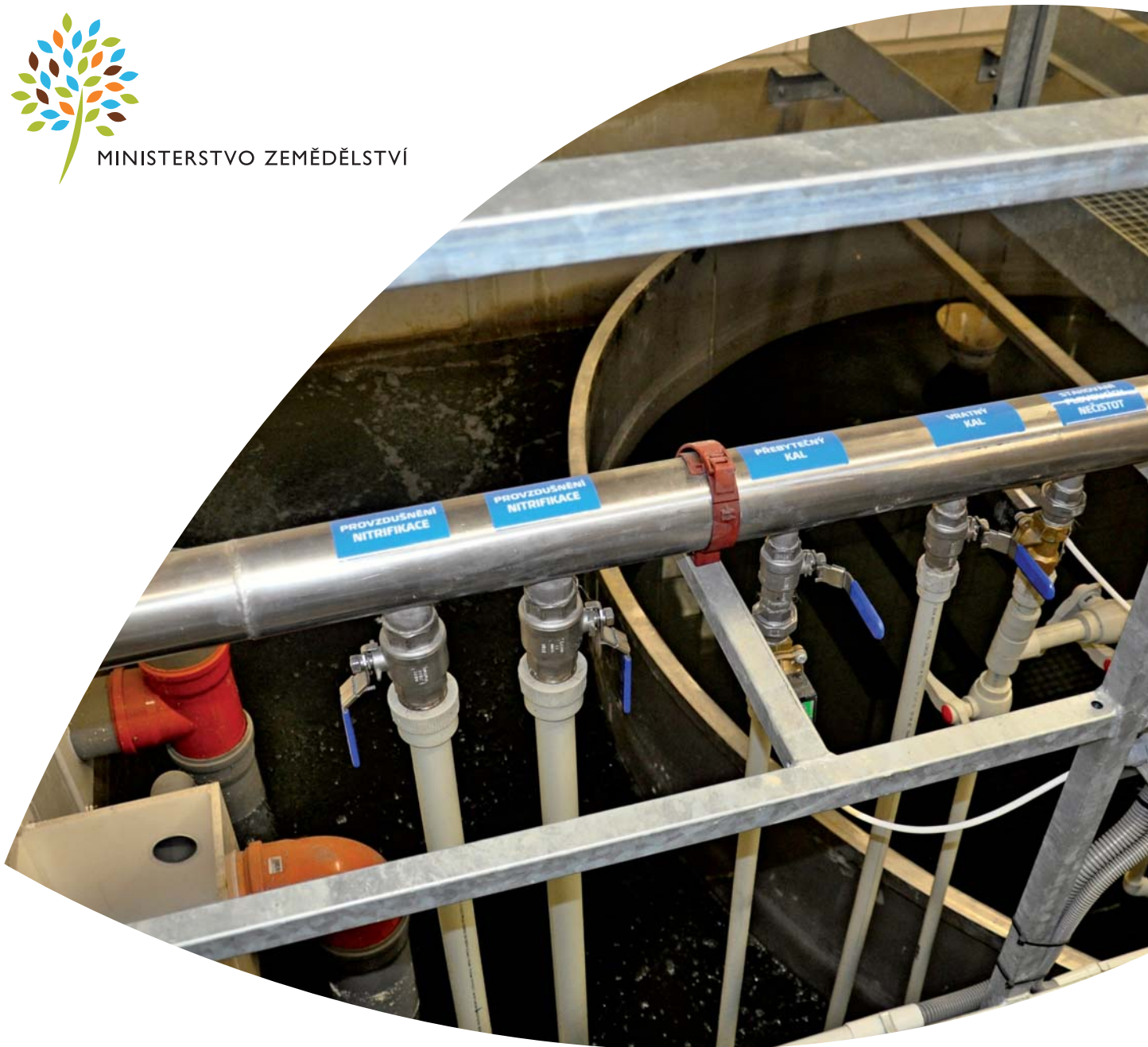

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

VODOVODY KANALIZACE ČR 2016

EKONOMIKA
CENY
INFORMACE

2016

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

VODOVODY KANALIZACE ČR

Zpracoval:

Odbor vodovodů a kanalizací

Ředitel odboru:

Ing. Jiří Duda

Sestavili:

Ing. Jiří Duda

Ing. Věra Bogdanova

Mgr. Tomáš Gremlica

Ing. Ondřej Lípa

Ing. Vladimír Skácel

Fotodokumentaci poskytli:

Město Jistebnice

Město Vyšší Brod – Studánky

Městys Podhradí

Obec Dobrochov

Obec Loučim

Obec Osvračín

Obec Popelín

Obec Prostějovičky

Obec Řepeč

Obec Vrábče

Grafická úprava, sazba, litografie, technická realizace:

KLEINWÄCHTER holding s.r.o.

Neprodejné

ISBN 978-80-7434-386-5

Přetisk údajů povolen pouze s přesným uvedením zdroje

Vydalo Ministerstvo zemědělství
Těšnov 65/17, 110 00 Praha I – Nové Město

internet: www.eagri.cz

email: info@mze.cz

Praha 2017

**VODOVODY
KANALIZACE ČR
2016**

EKONOMIKA
CENY
INFORMACE

2016

OBSAH

1. ÚVOD	3
2. VLASTNÍCI A PROVOZOVATELÉ VODOVODŮ A KANALIZACÍ.....	4
2.1 Databáze VÚME a VÚPE.....	4
2.2 Infrastrukturní majetek vodovodů a kanalizací.....	5
3. CENY PRO VODNÉ A PRO STOČNÉ.....	8
3.1 Právní rámec pro oblast cen	8
3.2 Porovnání cen pro vodné a cen pro stočné 2016	8
3.3 Vyhodnocení skutečných nákladů, jednotkových nákladů, zisku u skupin vybraných subjektů	17
3.4 Cenová kontrola.....	22
3.5 Závěry k cenám	23
4. EFEKTIVITA VYNAKLÁDANÝCH NÁKLADŮ PROVOZOVATELSKÝCH MODELŮ.....	24
4.1 Reprezentanti různých provozovatelských modelů	24
5. INFORMACE	30
5.1 Souhrnné údaje o vodovodech.....	30
5.1.2 Kvalita pitné vody.....	34
5.2 Souhrnné údaje o kanalizacích.....	36
6. ROZVOJ INFORMAČNÍHO SYSTÉMU VODOVODŮ A KANALIZACÍ (ISVaK).....	40
VYSVĚTLIVKY ZKRATEK V TEXTU	40

I. ÚVOD

Publikací Vodovody kanalizace ČR 2016 Ekonomika Ceny Informace naplňuje Ministerstvo zemědělství (dále jen „MZe“) úkoly, které jsou mu uloženy v § 29 odst. 4 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“).

V publikaci jsou zařazeny údaje ekonomického charakteru, které jsou základem pro porovnání vlastníků a provozovatelů jak v ceně, tak v jednotlivých nákladových položkách. Tento cíl se váže ke způsobu cenové regulace oboru vodovodů a kanalizací. Cenovým regulačním orgánem v oblasti vodního hospodářství, je výlučně Ministerstvo financí, které zvolilo vzhledem k diferencovaným místním podmínkám formu věcného usměrňování cen. To znamená, v oboru vodovodů a kanalizací, stanovení závazných pravidel pro tvorbu a sjednávání cen.

Datovou základnu pro ekonomiku oboru vodovodů a kanalizací tvoří tzv. Porovnání všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné za předchozí kalendářní rok a dosažené skutečnosti v témže roce. Tato Porovnání V+S za rok 2016 musí být na základě ustanovení § 36 odst. 5 zákona zveřejňována na úředních deskách obcí a zaslána na MZe v termínu do 30. dubna 2017. Velcí provozovatelé v rozhodujícím počtu poslali Porovnání V+S koncem dubna 2017. Malá část drobných provozovatelů stále zasílá Porovnání V+S v původním termínu, který byl před novelou zákona. Mnoho provozovatelů předává i několik let po novele zákona a prováděcí vyhlášky tuto dokumentaci ještě v předchozí struktuře položek, což naznačuje možnost malého zájmu odborných zástupců drobných provozovatelů o plnění evidenčních povinností a komunikace s odběrateli. Situace v předávání údajů se však meziročně zlepšuje mimo jiného i z důvodu, že je tato zákonná povinnost v součinnosti s krajskými úřady vyžadována, rovněž i ze strany odběratelů vzrostlo výrazně povědomí o základních principech tvorby ceny pro vodné a stočné a tím i požadování dokumentů „Kalkulace V+S“ a následně „Porovnání V+S“.

Zákon mimo jiné také vymezil systém odpovědnosti v oboru vodovodů a kanalizací. Naplnění tohoto systému by nebylo možné bez evidence infrastrukturního majetku vodovodů a kanalizací s uvedením jejich vlastníků a provozovatelů. Tuto evidenci tvoří systém Vybraných údajů majetkové evidence (dále jen „VÚME“) a Vybraných údajů provozní evidence (dále jen „VÚPE“). Zákon ukládá vlastníkům vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu každoročně do 28. února následujícího roku zaslat vodoprávním úřadům ve stanovené elektronické podobě a stanoveném formátu údaje VÚME a VÚPE. Z VÚME a VÚPE, předaných od vlastníků vodovodů a kanalizací, zpracuje příslušný vodoprávní úřad údaje za celý územní obvod a má povinnost je MZe předat v elektronické podobě nejpozději do 31. března. Ve stanoveném termínu však obdrželo MZe zpracované údaje od 158 z 206 vodoprávních úřadů. Poslední vodoprávní úřad zaslal údaje až 29. června 2017. Poslední doplnění dat VÚME a VÚPE, ať už se jedná o opravu dat nebo zaslání chybějícího majetku, popřípadě odůvodnění chyb bylo vyřešeno 31. července 2017.

V únoru 2015 byl příkazem ministra zemědělství zřízen v rámci úseku vodního hospodářství MZe odbor dozoru a regulace vodárenství. Jedním z jeho úkolů je prohloubení a rozvíjení dosavadní analytické činnosti v oboru vodovodů a kanalizací a posílení kontrolní činnosti. V souvislosti s tím Vás prostřednictvím této ročenky informujeme, že se nad rámec zde uvedených informací připravuje vydání druhé samostatné zprávy z benchmarkingu vlastníků a provozovatelů vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu v ČR a na začátku příštího roku také uveřejnění na webových stránkách MZe druhé samostatné zprávy o výkonu kontrolní činnosti nad vlastníky a provozovateli vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu v ČR.

Hlavními cíli nastaveného posílení regulace oboru jsou dohled nad dlouhodobou udržitelností sektoru vodovodů a kanalizací, zlepšení ochrany odběratelů a zvýšení transparentnosti tvorby a regulace cen pro vodné a stočné, kontrolní činnosti a dohledu u subjektů oboru vodovodů a kanalizací, analýza a vyhodnocení podnětů od ostatních regulačních subjektů včetně činnosti Výboru pro koordinaci regulace oboru vodovodů a kanalizací.

2. VLASTNÍCI A PROVOZOVATELÉ VODOVODŮ A KANALIZACÍ

2.1 DATABÁZE VÚME A VÚPE

Vlastníci vodovodů a kanalizací mají podle ustanovení § 5 odst. 3 zákona povinnost každoročně předávat VÚME a VÚPE na vodoprávní úřady, v jejichž územní působnosti se majetek nachází. Následně tato data vodoprávní úřady předávají na MZe, kde jsou data importována do společné databáze, kontrolována a tříděna. Data VÚME a VÚPE zajišťují údaje nad rámec šetření Českého statistického úřadu (dále jen „ČSÚ“). Významným odlišením od údajů ČSÚ je především vymezení odpovídající územnímu členění podle působnosti vodoprávních úřadů.

Hodnota majetku ve VÚME se uvádí v reprodukčních pořizovacích cenách roku 2009 v souladu s Metodickým pokynem MZe Čj. 401/2010–15000 pro orientační ukazatele výpočtu pořizovací (aktualizované) ceny objektů do Vybraných údajů majetkové evidence vodovodů a kanalizací, pro Plány rozvoje vodovodů a kanalizací a pro Plány financování obnovy vodovodů a kanalizací (dále jen „metodický pokyn“).

Tabulka 2.1.1 Počet vlastníků a provozovatelů VaK evidovaných z dat VÚME a VÚPE

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Index 2016/2015
Vlastníci	5 521	5 728	5 953	6 270	6 433	6 668	1,04
Provozovatelé	2 334	2 389	2 468	2 571	2 745	2 853	1,04

Pramen: MZe

Nárůst počtu vlastníků v roce 2016 oproti roku 2015 o 235 je způsoben výstavbou nové vodohospodářské infrastruktury a zvýšenou aktivitou při zajišťování jejich evidence. Obdobný nárůst byl zaznamenán i v počtu provozovatelů, konkrétně o 108.

ÚV Dobrochov - financováno s podporou MZe ve výši 1,824 mil. Kč.

2.2 INFRASTRUKTURNÍ MAJETEK VODOVODŮ A KANALIZACÍ

Tabulka 2.2.1 Počty evidovaných majetků v jednotlivých skupinách infrastrukturního majetku v letech 2011–2016

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Vodovodní řady	14 101	14 402	14 648	14 954	15 274	15 612
Stavby pro úpravu a zdroje bez úpravy	3 600	3 556	3 581	3 671	3 726	3 757
Stokové sítě	7 180	7 385	7 643	7 885	8 260	8 543
Čistírny odpadních vod	2 557	2 614	2 674	2 778	2 956	3 066
Celkem	27 438	27 957	28 546	29 288	30 216	30 978

Pramen: MZe

Celkem bylo tedy evidováno 30 978 majetků, což je o 762 majetků více než v roce 2015 a o 3 540 více než v roce 2011. Čistíren odpadních vod bylo v roce 2016 evidováno o 110 více než v roce 2015. Největší nárůst je evidován u vodovodních a kanalizačních sítí. Tyto nárůsty korelují s nárůstem počtu vlastníků.

Pro pořízení Plánů financování obnovy je základním údajem hodnota infrastrukturního majetku vodovodů a kanalizací v reprodukční pořizovací ceně, což umožňuje zpracování těchto Plánů v reálném rámci včetně průmětů do cen.

Tabulka 2.2.2 Hodnota infrastrukturního majetku v jednotlivých skupinách a jeho meziroční změna v letech 2015 a 2016 v reprodukčních pořizovacích cenách

	2015	2016	Rozdíl 2016–2015
	mil. Kč		
Vodovodní řady	360 328,0	364 503,1	4 175,1
Stavby pro úpravu a zdroje bez úpravy	67 672,5	68 545,1	872,6
Stokové sítě	396 830,1	406 151,7	9 321,6
Čistírny odpadních vod	108 419,9	109 184,9	765,0
Celkem	933 250,5	948 384,8	15 134,3

Pramen: MZe

Tabulka 2.2.3 Infrastrukturní majetek v délkách (km) a počtech (ks) v jednotlivých skupinách a jejich meziroční změna v letech 2015 a 2016

	2015	2016	Rozdíl 2016–2015
Vodovodní řady (km)	77 663	78 515	852
Stavby pro úpravu a zdroje bez úpravy (ks)	3 726	3 757	31
Stokové sítě (km)	47 501	48 936	1 435
Čistírny odpadních vod (ks)	2 956	3 066	110

Pramen: MZe

Tabulka 2.2.4 Podíl hodnoty infrastrukturního majetku vodovodních řadů a kanalizačních stok a jejich délky za rok 2016 v ČR

	Délka	Hodnota	Hodnota
	km	tis. Kč	1 km v tis. Kč
Vodovodní řady	78 515	364 503 145	4 642,47
Vodovodní řady v přepočtených km	82 084	364 503 145	4 440,61
Stokové sítě	48 936	406 151 719	8 299,65

Pramen: MZe

Údaj „přepočtené km“ vyjadřuje sjednocení různých profilů vodovodních řadů ve vazbě na omočený obvod do jedné velikostní kategorie a slouží k objektivizaci vykazovaných ztrát pitné vody v trubní síti. Lze konstatovat, že údaje uvedené v tabulkách 2.2.3 a 2.2.4 odpovídají metodickému pokynu.

Tabulka 2.2.5 Hodnoty infrastrukturního majetku vodovodních řadů a kanalizačních stok a jejich délky za rok 2016 u 3 největších vlastníků a zbytku ČR

Vlastník infrastruktury	Druh infrastruktury	Délka	Hodnota	Hodnota
		km	tis. Kč	l km v tis. Kč
Severočeská vodárenská společnost, a. s.	Vodovodní řady	8 631,7	49 727 783	5 761,1
	Vodovodní řady přepočtené	10 038,4	49 727 783	4 953,8
	Stokové sítě	3 602,3	50 992 413	14 155,5
Hlavní město Praha	Vodovodní řady	3 521,9	35 398 956	10 051,1
	Vodovodní řady přepočtené	5 645,8	35 398 956	6 270,0
	Stokové sítě	3 636,9	50 275 451	13 823,7
Severomoravské vodovody a kanalizace, a. s.	Vodovodní řady	4 316,8	20 990 237	4 862,5
	Vodovodní řady přepočtené	5 068,8	20 990 237	4 141,1
	Stokové sítě	1 225,3	12 845 299	10 483,4
Zbytek ČR (bez výše uvedených)	Vodovodní řady	62 044,6	258 386 169	4 164,5
	Vodovodní řady přepočtené	61 331,0	258 386 169	4 213,0
	Stokové sítě	40 471,5	292 038 556	7 215,9

Pramen: MZe

Poznámka: Severomoravské vodovody a kanalizace, a. s. nevlastní infrastrukturní majetek Statutárního města Ostrava a některých dalších měst a obcí v regionu.

Z tabulek 2.2.4 a 2.2.5 je zřejmé, že zejména druhý největší vlastník vodovodů (Hlavní město Praha) výrazným způsobem ovlivňuje průměrnou hodnotu l km vodovodních řadů. Republikovému průměru se svým majetkem resp. hodnotou majetku blíží třetí největší vlastník (Severomoravské vodovody a kanalizace, a. s.). Zbytek vlastníků v ČR má hodnoty u vodovodních řadů pod republikovým průměrem. U kanalizací je to obdobné, ale v tomto případě i druhý a třetí největší vlastník přesahuje výrazně průměrnou hodnotu zbytku ČR.

Vodovod Prostějovičky - financováno s podporou MZe ve výši 7,523 mil. Kč.

Tabulka 2.2.6 Seznam 25 největších vlastníků infrastrukturního majetku s uvedením hodnoty majetku v členění po jednotlivých skupinách infrastrukturního majetku

	Vlastník	Celkem	Přiváděcí řady a vodovodní sítě	Stavby pro úpravu a zdroje bez úpravy	Přiváděcí stoky a stokové sítě	Čistírny odpadních vod
1.	Severočeská vodárenská společnost, a. s.	116 932 434	49 727 783	7 418 989	50 992 413	8 793 249
2.	Hlavní město Praha	100 825 171	35 398 956	4 491 578	50 275 451	10 659 187
3.	Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava, a. s.	45 790 055	20 990 237	6 052 226	12 845 299	5 902 294
4.	Statutární město Brno	28 570 441	9 929 043	209 766	18 431 631	0
5.	Statutární město Ostrava	21 318 428	6 176 047	1 046 979	10 283 319	3 812 082
6.	Vodohospodářské sdružení obcí západních Čech	17 126 826	6 930 347	3 102 555	5 285 675	1 808 249
7.	Vodárny Kladno-Mělník, a. s.	15 416 894	9 109 468	370 855	4 535 991	1 400 580
8.	Úpravna vody Želivka, a. s.	14 361 569	7 416 452	6 945 117	0	0
9.	Statutární město Plzeň	14 076 436	3 734 266	2 316 400	5 745 187	2 280 584
10.	Vodovody a kanalizace Zlín, a. s.	12 902 257	4 555 418	1 350 596	5 413 451	1 582 791
11.	Vodovody a kanalizace Hradec Králové, a. s.	11 952 764	5 427 597	624 593	4 828 223	1 072 351
12.	Vodovody a kanalizace Pardubice, a. s.	11 636 990	4 914 150	837 574	3 670 778	2 214 488
13.	Vodovody a kanalizace Hodonín, a. s.	9 151 977	3 531 350	1 831 120	2 764 056	1 025 451
14.	Vodovody a kanalizace Mladá Boleslav, a. s.	8 886 319	4 415 661	448 418	2 876 015	1 146 225
15.	Slovácké vodárny a kanalizace Uherské Hradiště, a. s.	8 541 331	3 604 800	708 124	3 574 018	654 389
16.	Vodovody a kanalizace Přerov, a. s.	8 298 972	3 255 769	663 066	3 085 910	1 294 227
17.	CHEVAK Cheb, a. s.	8 164 295	2 854 441	1 452 283	2 994 014	863 556
18.	Statutární Město České Budějovice	7 991 926	2 059 023	151 194	3 766 707	2 015 002
19.	Vodovody a kanalizace Chrudim, a. s.	7 556 094	3 720 871	986 773	1 721 973	1 126 477
20.	VaK Břeclav, a. s.	7 552 650	3 248 409	1 025 120	2 359 835	919 286
21.	Jihočeský vodárenský svaz	7 382 399	4 780 165	2 602 234	0	0
22.	Svaz vodovodů a kanalizací Žďársko	7 348 379	3 274 779	934 255	2 324 363	814 982
23.	Statutární město Olomouc	7 103 556	1 874 341	0	4 140 987	1 088 228
24.	VODOVODY A KANALIZACE, svazek obcí se sídlem v Třebíči	6 728 846	3 042 960	523 763	2 369 387	792 736
25.	Vodovody a kanalizace Havlíčkův Brod, a. s.	6 547 952	3 447 387	97 207	1 994 051	1 009 307

3. CENY PRO VODNÉ A PRO STOČNÉ

3.1 PRÁVNÍ RÁMEC PRO OBLAST CEN

Oblast cen v České republice se řídí zákonem č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, zvláště pak zákonem č. 403/2009 Sb. a vyhláškou č. 450/2009 Sb., kterou se provádí zákon o cenách. Tvorba cen může být cenovým orgánem usměrněna pouze v případech přesně vymezených ustanovením § 1 odst. 6 zákona o cenách. Jedním z případů je ohrožení trhu účinky omezení hospodářské soutěže. Protože vodovody i kanalizace patří do odvětví s přirozeným monopolem, jsou voda pitná a voda odvedená kanalizací zařazeny do seznamu zboží s regulovanými cenami. Tento seznam vydává pro každý rok podle zákona o cenách Ministerstvo financí rozhodnutím (výměrem), který je zveřejněn v Cenovém věstníku. Konkrétně pro rok 2016 byl vydán výměr Ministerstva financí č. 01/2016 (Cenový věstník částka 12 ze dne 27. listopadu 2015). Předmětem věcného usměrňování cen jsou podle výměru Ministerstva financí následující komodity:

- pitná voda dodávaná odběratelům,
- pitná voda dodávaná do vodovodní sítě pro veřejnou potřebu jiné osobě, než je odběratel („voda předaná“),
- odpadní voda odvedená kanalizací nečištěná a odpadní voda odvedená kanalizací čištěná,
- odpadní voda převzatá do kanalizace od jiného vodohospodářského subjektu („převzatá voda odpadní“).

V souladu s platnými právními předpisy lze do ceny pro vodné a stočné promítnout pouze ekonomicky oprávněné náklady pořízení, zpracování a oběhu zboží doložitelné z účetnictví, přiměřený zisk, daň a případně uplatněné clo podle jiných právních předpisů, není-li dále stanoveno jinak. Na druhou stranu mají subjekty zmocněné k úplatě vodného a stočného možnost dotovat cenu pro vodné a stočné z jiných zdrojů. Toto je častý případ především u obcí, které si provozování vodohospodářské infrastruktury zajišťují ve vlastní režii a snaží se o zachování nízké ceny pro vodné a stočné tím, že cenu dotují z obecního rozpočtu. V takovém případě pak kalkulace musí být zpracována s ohledem na tuto skutečnost a výsledná cena pro vodné a stočné musí odpovídat ceně, která bude odběratelům skutečně účtována. Částka, kterou bude výsledná cena pro vodné a stočné dotována, se uvede do položky „Kalkulační zisk“ (řádek 13 tabulky č. 2) se záporným znaménkem, tedy jako ztráta. Tímto způsobem se sníží celkové náklady, a při vydělení celkovým množstvím vody fakturované, je vypočtena cena, která bude odběratelům skutečně fakturována.

Členění nákladových položek, jejich obsah, objemové a množstevní položky a jejich podíl při výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné se provádí podle příloh č. 19 a 19a vyhlášky č. 428/2001 Sb., která je prováděcím předpisem k zákonu.

3.2 POROVNÁNÍ CEN PRO VODNÉ A CEN PRO STOČNÉ 2016

Zákon v ustanovení § 36 odst. 5 ukládá vlastníkovu vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovateli, pokud je k tomu vlastníkem zmocněn, povinnost nejpozději do 30. dubna kalendářního roku zaslat MZe v elektronické podobě a ve stanovené formě porovnání všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné a dosažené skutečnosti v předchozím kalendářním roce.

V souladu s ustanovením § 8 odst. 2 zákona upraví vlastník a provozovatel svá práva a povinnosti písemnou dohodou, jejíž součástí má být i určení, kdo má právo na úplatu vodného a stočného, a tudíž se stává subjektem povinným k zaslání porovnání V+S na MZe. Pokud je smluvně dohodnuto, že provozovatel je příjemcem platby za vodné a stočné, je současně povinen zasílat porovnání V+S na MZe. Jiný případ nastane, pokud vlastník s provozovatelem dohodne, že právo vybírat vodné a stočné od odběratelů si ponechá vlastník. Takový smluvní provozovatel danému vlastníkovu prodává (předává) pitnou vodu nebo přebírá od vlastníka odpadní vody k čištění za dohodnutou úplatu, zpracovává tedy pouze tzv. provozovatelské porovnání V+S, tedy porovnání V+S cen vody pitné předané a odpadní převzaté. Samotné odběratelské porovnání V+S ceny pro vodné nebo stočné (cena, která je odběratelům skutečně účtována) zasílá na MZe vlastník, který má v souladu s právními předpisy právo zahrnout do kalkulace celkových nákladů mj. prostředky, které platí provozovateli za poskytnuté služby. Obsah a rozsah porovnání jsou stanoveny v příloze č. 20 vyhlášky č. 428/2001 Sb., která je prováděcím předpisem k zákonu.

Za rok 2016 bylo na MZe předáno celkově 3 387 porovnání V+S. Přehled počtu jednotlivých porovnání V+S zpracovaných v aplikaci VSVaK za rok 2016 uvádí následující tabulka.

Z tabulky je patrné, že na MZe bylo zpracováno v aplikaci VSVaK 2 967 různých cen pro odběratele a 420 cen pro vodu předanou a převzatou.

Tabulka 3.2.1 Přehled zaslanych Porovnání V+S za rok 2016

Porovnání V+S	Odběratelská porovnání V + S			Provozovatelská porovnání V + S		
	Jednotné	Dílčí	Součtové	Jednotné	Dílčí	Součtové
Počet	1671	1 150	146	111	267	42
Celkem	2 967			420		

Pramen: MZe

Přehled údajů uváděných v souboru údajů ISVSVaK a VÚPE u skupiny 50 největších provozovatelů podle množství fakturované pitné vody a odpadní vody vypouštěné do stokové sítě bez vod srážkových v roce 2016 podle VÚPE (dále jen „skupina 50“) uvádí tabulky 3.2.2 a 3.2.3.

Tabulka 3.2.2 „Skupina 50“ společností následně seřazených podle množství fakturované pitné vody v roce 2016

Poř.	Provozovatel dle ISVSVaK a IS MPVaK	IČO	Voda fakturovaná		Cena pro vodné bez DPH *)
			[mil. m ³]		[Kč/m ³]
			dle ISVSVaK (sloupec skutečnost)	dle VÚPE	dle ISVSVaK (sloupec skutečnost)
1	2	3	4	5	6
1	Pražské vodovody a kanalizace, a. s.	25656635	79,421	79,479	40,08
2	Severočeské vodovody a kanalizace, a. s.	49099451	53,533	53,533	43,11
3	Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava, a. s.	45193665	33,942	33,788	35,38
4	Brněnské vodárny a kanalizace, a. s.	46347275	24,637	24,637	31,96
5	ČEVAK, a. s.	60849657	23,038	23,366	36,78
6	VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a. s.	49455842	22,478	22,277	41,85
7	Moravská vodárenská, a. s.	61859575	17,276	17,775	36,70
8	Ostravské vodárny a kanalizace, a. s.	45193673	15,732	15,693	32,39
9	Středočeské vodárny, a. s.	26196620	12,425	12,425	45,93
10	VODÁRNA PLZEŇ, a. s.	25205625	12,063	12,044	45,26
11	Vodárny a kanalizace Karlovy Vary, a. s.	49789228	9,027	8,954	36,50
12	Vodovody a kanalizace Pardubice, a. s.	60108631	7,129	7,044	32,09
13	Královéhradecká provozní, a. s.	27461211	6,841	6,841	41,85
14	Vodovody a kanalizace Hodonín, a. s.	49454544	6,192	6,190	30,45
15	Vodovody a kanalizace Mladá Boleslav, a. s.	46356983	5,545	5,540	41,66
16	I. SčV, a. s.	47549793	5,329	5,335	40,02
17	Vodovody a kanalizace Přerov, a. s.	47674521	5,293	5,248	36,52
18	Vodovody a kanalizace Břeclav, a. s.	49455168	5,257	5,289	37,00
19	Slovácké vodárny a kanalizace, a. s.	49453866	4,832	4,866	34,20
20	Vodovody a kanalizace Vsetín, a. s.	47674652	4,678	4,749	39,66
21	CHEVAK Cheb, a. s.	49787977	4,262	4,208	35,00
22	Vodovody a kanalizace Kroměříž, a. s.	49451871	4,232	4,226	30,69
23	Vodovody a kanalizace Beroun, a. s.	46356975	3,666	3,668	44,22
24	Šumperská provozní vodohospodářská společnost, a. s.	47674911	3,544	3,648	34,87
25	Vodohospodářská společnost Sokolov, s. r. o.	45351325	3,357	3,342	44,32
26	Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, a. s.	48173398	3,352	3,373	32,27
27	Vodárenská společnost Chrudim, a. s.	27484211	3,307	3,307	42,59
28	Vodovody a kanalizace Náchod, a. s.	48172928	3,284	3,536	31,79
29	Vodovody a kanalizace Vyškov, a. s.	49454587	3,214	3,214	38,42
30	Vodovody a kanalizace Nymburk, a. s.	46357009	3,156	3,227	32,58
31	Vodovody a kanalizace Havlíčkův Brod, a. s.	48173002	3,097	3,074	32,31
32	VHOS, a. s.	48172901	2,999	3,054	30,56
33	VODAK Humpolec, s. r. o.	49050541	2,773	2,765	31,65
34	Vodohospodářská společnost Benešov, s. r. o.	47535865	2,767	2,979	35,42
35	Vodohospodářská a obchodní společnost, a. s.	60109149	2,756	2,764	33,68
36	VODOS, s. r. o.	47538457	2,719	2,638	33,61
37	Vodohospodářská společnost Vrchlice-Maleč, a. s.	46356967	2,422	2,343	41,56
38	AQUA SERVIS, a. s.	60914076	2,194	2,194	35,30
39	Chodské vodárny a kanalizace, a. s.	49788761	1,982	1,447	31,31
40	Vodovody a kanalizace Trutnov, a. s.	60108711	1,903	1,911	33,26
41	Šumavské vodovody a kanalizace, a. s.	25232100	1,894	2,039	28,83
42	VaK Bruntál, a. s.	47675861	1,885	1,870	34,00
43	Krnovské vodovody a kanalizace, s. r. o.	47674148	1,434	1,434	19,45
44	Ravos, s. r. o.	47546662	1,367	1,367	35,77
45	STAVOKOMPLET, s. r. o.	47052945	1,347	1,464	32,75
46	Vodohospodářská společnost Čerlinka, s. r. o.	47150904	1,165	1,158	24,05
47	Technické služby Strakonice, s. r. o.	25156888	1,051	1,049	48,11
48	Vodovody a kanalizace Vysoké Mýto, s. r. o.	25923099	0,983	0,983	29,76
49	VODOVODY spol. s r.o.	62062948	0,826	0,810	22,91
50	VoKa - ekologické stavby, spol. s r.o.	46680331	0,570	0,848	15,20
	Celkem		428,177	429,013	38,01

Pramen: MZe

*) jedná se o vážený průměr

Tabulka 3.2.2 uvádí u skupiny 50 společností množství podle ISVSVaK i VÚPE.

Skupina 50 provozovatelů, stanovených podle množství fakturované pitné vody v roce 2016 uvedených v tabulce 3.2.2, představuje podíl 88,8 % na celkovém množství fakturované vody pitné (483,120 mil. m³ za rok 2016), přičemž první tři provozovatelé fakturují 34,5 % z celkového množství (vychází se z údajů VÚPE).

Důvody k vykazovaným rozdílným hodnotám objemu fakturované vody podle porovnání všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné a dosažené skutečnosti a metodice sběru dat pro VÚPE se MZe cíleně zabývá.

Tabulka 3.2.3 „Skupina 50“ společností následně seřazených podle množství fakturované odpadní vody vypouštěné do stokové sítě bez vod srážkových v roce 2016

Poř.	Provozovatel dle ISVSVaK a IS MPVaK	IČ	Voda odpadní			Cena pro stočné bez DPH *)
			[mil. m ³]			[Kč/m ³]
			dle ISVSVaK (sloupec skutečnost)		dle VÚPE	dle ISVSVaK (sloupec skutečnost)
			Voda fakturovaná splašková	Voda fakturovaná srážková	Voda vypouštěná do stokové sítě bez zpoplatněných vod srážkových	
1	2	3	4	5	6	7
1	Pražské vodovody a kanalizace, a. s.	25656635	78,390	10,115	61,780	32,65
2	Severočeské vodovody a kanalizace, a. s.	49099451	42,448	6,387	42,696	41,95
3	Brněnské vodárny a kanalizace, a. s.	46347275	23,878	4,157	23,878	33,42
4	Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava, a. s.	45193665	23,478	3,946	24,353	31,98
5	ČEVAK, a. s.	60849657	22,899	5,933	23,043	32,03
6	VODÁRENSKÁ AKČIOVÁ SPOLEČNOST, a. s.	49455842	18,247	3,551	21,244	35,12
7	Moravská vodárenská, a. s.	61859575	15,054	3,850	15,853	37,47
8	Ostravské vodárny a kanalizace, a. s.	45193673	14,707	0,000	16,119	33,75
9	VODÁRNA PLZEŇ, a. s.	25205625	13,030	2,147	13,023	32,06
10	Vodárny a kanalizace Karlovy Vary, a. s.	49789228	8,118	0,957	7,949	28,40
11	Středočeské vodárny, a. s.	26196620	7,427	1,043	7,428	34,06
12	Královéhradecká provozní, a. s.	27461211	6,594	0,728	5,744	41,07
13	Vodovody a kanalizace Pardubice, a. s.	60108631	6,330	1,404	6,322	38,96
14	I. SČV, a. s.	47549793	5,131	1,015	5,059	28,64
15	Vodovody a kanalizace Hodonín, a. s.	49454544	4,685	1,115	4,702	35,81
16	Vodovody a kanalizace Mladá Boleslav, a. s.	46356983	4,644	0,764	4,673	36,70
17	Slovácké vodárny a kanalizace, a. s.	49453866	4,287	1,218	4,299	31,12
18	CHEVAK Cheb, a. s.	49787977	4,052	0,902	4,060	39,00
19	Vodovody a kanalizace Přerov, a. s.	47674521	4,043	1,466	4,011	26,89
20	Vodovody a kanalizace Vsetín, a. s.	47674652	4,029	1,209	5,463	29,28
21	Vodovody a kanalizace Kroměříž, a. s.	49451871	3,751	1,187	3,748	32,23
22	Vodovody a kanalizace Beroun, a. s.	46356975	3,217	0,471	3,258	34,34
23	Šumperská provozní vodohospodářská společnost, a. s.	47674911	3,193	0,731	3,576	35,49
24	Vodovody a kanalizace Nymburk, a. s.	46357009	3,151	0,214	3,166	36,59
25	Vodovody a kanalizace Břeclav, a. s.	49455168	2,958	0,517	3,508	40,70
26	Vodohospodářská společnost Sokolov, s. r. o.	45351325	2,911	0,652	2,886	36,87
27	Vodohospodářská společnost Benešov, s. r. o.	47535865	2,701	0,449	2,932	32,90
28	Vodovody a kanalizace Náchod, a. s.	48172928	2,586	0,520	2,899	29,33
29	Vodárenská společnost Chrudim, a. s.	27484211	2,473	0,700	2,467	35,35
30	Vodovody a kanalizace Havlíčkův Brod, a. s.	48173002	2,462	0,726	2,636	27,99
31	Vodovody a kanalizace Vyškov, a. s.	49454587	2,419	0,790	2,419	35,78
32	VODOS, s. r. o.	47538457	2,273	0,443	2,293	29,39
33	Vodohospodářská a obchodní společnost, a. s.	60109149	2,213	0,660	2,215	34,96

34	Vodohospodářská společnost Vrchlice-Maleč, a. s.	46356967	2,077	0,553	2,056	34,24
35	Vodovody a kanalizace Trutnov, a. s.	60108711	1,977	0,416	1,899	29,17
36	Šumavské vodovody a kanalizace, a. s.	25232100	1,969	0,513	2,100	24,33
37	Chodské vodárny a kanalizace, a. s.	49788761	1,463	0,401	1,363	31,27
38	STAVOKOMPLET, s. r. o.	47052945	1,460	0,358	1,617	33,81
39	Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, a. s.	48173398	1,417	0,356	1,922	35,29
40	AQUA SERVIS, a. s.	60914076	1,359	0,453	1,410	35,13
41	VHOS, a. s.	48172901	1,321	0,331	1,318	38,46
42	Krnovské vodovody a kanalizace, s. r. o.	47674148	1,251	0,234	1,251	20,00
43	VODAK Humpolec, s. r. o.	49050541	1,206	0,533	1,210	19,03
44	Technické služby Strakonice, s. r. o.	25156888	1,195	0,410	1,190	29,31
45	Vodohospodářská společnost Čerlinka, s. r. o.	47150904	1,171	0,079	1,298	25,98
46	Ravos, s. r. o.	47546662	1,165	0,271	1,173	31,09
47	VODOVODY spol. s r.o.	62062948	1,024	0,257	1,106	31,85
48	Vodovody a kanalizace Vysoké Mýto, s. r. o.	25923099	0,663	0,385	0,691	28,88
49	VoKa - ekologické stavby, spol. s r.o.	46680331	0,264	0,012	0,491	9,42
50	VaK Bruntál, a. s.	47675861	0,057	0,000	0,189	28,87
	Celkem		368,820	65,528	361,986	34,19

Pramen: MZe

*) jedná se o vážený průměr

Tabulka 3.2.3 uvádí u „skupiny 50“ provozovatelů řazených sestupně podle množství vody fakturované splaškové, s uvedením množství vody fakturované srážkové a množství vody vypouštěné do kanalizace bez vod srážkových podle ISVSVaK i VÚPE. Rozdíly při porovnání sloupců 4 a 6 mohou být způsobeny také tím, že někteří provozovatelé do sloupce 6 zahrnují i vody balastní, popřípadě jsou způsobeny rozdílem u předávaných dat.

Skupina 50 provozovatelů, stanovených podle množství odpadní vody vypouštěné do stokové sítě bez vod srážkových v roce 2016 uvedených v tabulce 3.2.3 představuje 74,7% podíl z celkového množství vody vypouštěné do stokové sítě bez vod srážkových (484,692 mil. m³ za rok 2016), přičemž první tři provozovatelé se podílejí 26,5 % z celkového množství (vychází se z údajů a řazení dle VÚPE tab. 3.2.3 sloupce č. 6).

Loučim-veřejný vodovod-II. etapa - financováno s podporou MZe ve výši 2,120 mil. Kč.

Údaje o nejnižších, nejvyšších a průměrných cenách pro vodné a stočné za rok 2016 uvádí tabulka 3.2.4.

Tabulka 3.2.4 Realizační ceny pro vodné a stočné v roce 2016 dle ISVSVaK (Skupina 50)

Ukazatel	Jednotka	Řádek	Voda pitná		Voda odpadní	
			průměr			
			(bez DPH)	(s DPH)	(bez DPH)	(s DPH)
Vážený aritmetický průměr	Kč · m ⁻³	1	38,01	43,72	34,19	39,32
	%		100,00		100,00	
Minimální hodnota	Kč · m ⁻³	2	3,00	3,45	0,52	0,60
	% z ř. 1		7,89		1,52	
Maximální hodnota	Kč · m ⁻³	3	91,76	105,52	120,72	138,83
	% z ř. 1		241,41		353,09	

Pramen: MZe

Poznámka: Provozovatelé skupiny 50 neuplatňují pro všechny provozovaný majetek solidární cenu. Uvedené nejnižší a nejvyšší ceny se vztahují pouze k části území resp. pouze k některým, danými provozovateli provozovaným, vodovodům a kanalizacím.

Tabulka 3.2.5 udává přehled cen pro vodné a stočné za posledních 23 let. Patrný je trend stálého zvyšování cen pro vodné i stočné. Z tabulky je dále zřejmé, že ceny pro vodné a stočné rostly ve všech uvedených letech rychleji než inflace. Nelze však konstatovat, že se jedná o růst v přímé korelaci.

Tabulka 3.2.5 Vývoj realizačních cen pro vodné a stočné včetně indexů meziročního růstu cen

Rok	Spotřebitelské ceny ^{*)}	Ceny pro vodné		Ceny pro stočné		Celkem (vodné + stočné)	
	Index	Cena	Index	Cena	Index	Cena	Index
	%	Kč · m ⁻³	%	Kč · m ⁻³	%	Kč · m ⁻³	%
1994	10,0	9,46	23,7	7,25	24,4	16,71	24,0
1995	9,1	10,67	12,8	8,55	17,9	19,22	15,0
1996	8,8	11,93	11,8	9,81	14,7	21,74	13,1
1997	8,5	13,41	12,4	11,22	14,4	24,63	13,3
1998	10,7	15,11	12,7	12,42	10,7	27,53	11,8
1999	2,1	16,74	10,8	14,02	12,9	30,76	11,7
2000	3,9	17,93	7,1	15,05	7,3	32,98	7,2
2001	4,7	19,11	6,6	15,96	6,0	35,07	6,3
2002	1,8	20,45	7,0	17,2	7,8	37,65	7,4
2003	0,1	21,56	5,4	18,21	5,9	39,77	5,6
2004	2,8	22,76	5,6	19,39	6,5	42,15	6,0
2005	1,9	23,94	5,2	20,56	6,0	44,5	5,6
2006	2,5	24,65	3,0	21,38	4,0	46,03	3,4
2007	2,8	26,59	7,9	22,67	6,0	49,26	7,0
2008	6,3	28,86	8,5	24,79	9,4	53,65	8,9
2009	1,0	30,90	7,1	26,63	7,4	57,53	7,2
2010	1,5	32,91	6,5	28,72	7,8	61,63	7,1
2011	1,9	33,88	2,9	30,69	6,9	64,57	4,8
2012	3,3	38,29	13,0	33,42	8,9	71,71	11,1
2013	1,4	40,79	6,5	35,72	6,9	76,51	6,7
2014	0,4	41,80	2,5	36,75	2,9	78,55	2,7
2015	0,3	42,95	2,8	37,65	2,4	80,60	2,6
2016	0,7	43,72	1,8	39,32	4,3	82,98	3,0

Pramen: MZe a ČSÚ

Poznámka: *) Přírůstek průměrného ročního indexu spotřebitelských cen

Poznámka: Všechny ceny jsou uvedeny s DPH

Při porovnání cen pro vodné a stočné v krajích, jak je uvedeno v tabulce 3.2.6, je patrné, že nejvyšší ceny pro vodné a stočné byly v roce 2016 v Ústeckém kraji (84,40 Kč · m⁻³ bez DPH, resp. 97,06 Kč · m⁻³ včetně DPH), v Libereckém kraji (84,10 Kč · m⁻³ bez DPH, resp. 96,72 Kč · m⁻³ včetně DPH) a v hl. m. Praze (72,35 Kč · m⁻³ bez DPH, resp. 83,20 Kč · m⁻³ včetně DPH). Cena vodného a stočného v Ústeckém kraji převyšovala celorepublikový průměr o 22,57 %, v Libereckém kraji o 22,13 % a v hl. m. Praze o 5,07 %. Naopak nejnižší ceny pro vodné a stočné byly v Kraji Vysočina (61,67 Kč · m⁻³ bez DPH, resp. 70,92 Kč · m⁻³

včetně DPH), v Olomouckém kraji (63,04 Kč · m⁻³ bez DPH, resp. 72,50 Kč · m⁻³ včetně DPH) a v Moravskoslezském kraji (63,75 Kč · m⁻³ bez DPH, resp. 73,31 Kč · m⁻³ včetně DPH). Cena vodného a stočného byla nižší než celorepublikový průměr v Kraji Vysočina o 10,44 %, v Olomouckém kraji o 8,45 % a v Moravskoslezském kraji o 7,42 %.

Při srovnání oddělených položek byla nejvyšší cena pro vodné zaznamenána v Ústeckém kraji (43,02 Kč · m⁻³ bez DPH, resp. 49,47 Kč · m⁻³ včetně DPH) a v Libereckém kraji (42,18 Kč · m⁻³ bez DPH, resp. 48,51 Kč · m⁻³ včetně DPH), naopak nejnižší cena pro vodné byla vykazována v Pardubickém kraji (31,88 Kč · m⁻³ bez DPH, resp. 36,67 Kč · m⁻³ včetně DPH) a v Olomouckém kraji (32,07 Kč · m⁻³ bez DPH, resp. 36,88 Kč · m⁻³ včetně DPH). Nejvyšší cena pro stočné byla zjištěna také v Ústeckém kraji (41,38 Kč · m⁻³ bez DPH, resp. 47,58 Kč · m⁻³ včetně DPH) a v Pardubickém kraji (34,69 Kč · m⁻³ bez DPH, resp. 39,89 Kč · m⁻³ včetně DPH). Oproti tomu nejnižší cenu pro stočné hradili odběratelé v Kraji Vysočina (26,32 Kč · m⁻³ bez DPH, resp. 30,26 Kč · m⁻³ včetně DPH) a v Plzeňském kraji (26,67 Kč · m⁻³ bez DPH, resp. 30,68 Kč · m⁻³ včetně DPH).

Tabulka 3.2.6 Průměrné realizované ceny pro vodné a stočné v krajích za rok 2016 (bez DPH a s DPH)

Území, kraj	Cena pro vodné (bez DPH)	Cena pro vodné (s DPH)	Cena pro stočné (bez DPH)	Cena pro stočné (s DPH)	Cena pro vodné + stočné (bez DPH)	Cena pro vodné + stočné (s DPH)
	Kč · m ⁻³	Kč · m ⁻³	Kč · m ⁻³	Kč · m ⁻³	Kč · m ⁻³	Kč · m ⁻³
Ústecký	43,02	49,47	41,38	47,58	84,40	97,06
Liberecký	42,18	48,51	41,92	48,21	84,10	96,72
Hl. město Praha	40,10	46,12	32,25	37,09	72,35	83,20
Karlovarský	36,64	42,13	33,79	38,86	70,42	80,98
Středočeský	38,98	44,82	31,33	36,03	70,31	80,86
Královéhradecký	34,20	39,33	33,08	38,04	67,28	77,37
Jihomoravský	33,47	38,49	33,24	38,23	66,71	76,72
Pardubický	31,88	36,67	34,69	39,89	66,57	76,56
Zlínský	35,37	40,68	29,79	34,26	65,17	74,95
Plzeňský	37,53	43,16	26,67	30,68	64,21	73,84
Jihočeský	35,45	40,77	28,55	32,84	64,00	73,60
Moravskoslezský	33,26	38,25	30,49	35,07	63,75	73,31
Olomoucký	32,07	36,88	30,97	35,62	63,04	72,50
Vysočina	35,36	40,66	26,32	30,26	61,67	70,92
Česká republika	36,39	41,85	32,46	37,33	68,86	79,19

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Ceny v této tabulce za ČR jsou jen průměrem z průměrů

Osvračín - veřejný vodovod - financováno s podporou MZe ve výši 12,029 mil. Kč.

Tabulky 3.2.7 a 3.2.8 udávají souhrnné ukazatele z porovnání V+S za rok 2016 pro vodu pitnou a vodu odpadní včetně rozdílů a indexů charakterizujících odchylky skutečnosti od kalkulace. Indexy, vyjádřené jako podíly skutečnosti a kalkulace, vykazují v obou tabulkách některé výraznější odchylky. U porovnání pro vodu pitnou je velmi zajímavý rozdíl mezi kalkulovanými a podstatně nižšími skutečnými náklady roku 2016 u energií a naopak rozdíl mezi kalkulovanými a výrazně vyššími náklady na opravy infrastrukturního majetku. Podobný efekt je patrný i u porovnání pro vodu odpadní.

Tabulka 3.2.7 Souhrnné ukazatele položek v porovnání pro vodu pitnou za rok 2016 (skupina 50)

Ukazatel	Jednotky	Skutečnost	Kalkulace	Rozdíl sl.1-sl.2	Index sl.1/sl.2
		1	2	3	4
Materiál	mil. Kč	3 360,54	3 337,03	23,51	100,70
- surová voda podzemní + povrchová	mil. Kč	1 201,11	1 206,75	-5,64	99,53
- pitná voda převzatá + odpadní voda předaná	mil. Kč	1 752,42	1 739,68	12,74	100,73
- chemikálie	mil. Kč	122,92	122,57	0,35	100,28
- ostatní materiál	mil. Kč	284,09	268,03	16,07	105,99
Energie	mil. Kč	577,82	622,81	-44,98	92,78
- elektrická energie	mil. Kč	540,97	579,24	-38,27	93,39
- ostatní energie (plyn, pevná a kapalná)	mil. Kč	36,86	43,57	-6,71	84,60
Mzdy	mil. Kč	1 875,99	1 851,09	24,90	101,35
- přímé mzdy	mil. Kč	1 339,28	1 321,04	18,24	101,38
- ostatní osobní náklady	mil. Kč	536,71	530,06	6,65	101,26
Ostatní přímé náklady	mil. Kč	6 182,55	5 875,93	306,62	105,22
- odpisy	mil. Kč	760,78	747,37	13,41	101,79
- opravy infrastrukturního majetku	mil. Kč	2 032,36	1 781,11	251,25	114,11
- nájem infrastrukturního majetku	mil. Kč	3 350,06	3 293,51	56,54	101,72
- prostředky obnovy infrastrukturního majetku	mil. Kč	39,35	53,94	-14,59	72,96
Provozní náklady	mil. Kč	1 189,73	1 110,90	78,84	107,10
- poplatky za vypouštění odpadních vod	mil. Kč	0,48	0,64	-0,16	75,20
- ostatní provozní náklady externí	mil. Kč	550,29	473,42	76,87	116,24
- ostatní provozní náklady ve vlastní režii	mil. Kč	638,96	636,83	2,12	100,33
Finanční náklady	mil. Kč	30,76	25,55	5,22	120,41
Finanční výnosy	mil. Kč	-76,23	-68,44	-7,79	111,38
Výrobní režie	mil. Kč	623,36	577,59	45,77	107,92
Správní režie	mil. Kč	952,91	922,97	29,94	103,24
Úplné vlastní náklady	mil. Kč	14 717,44	14 255,43	462,01	103,24
Hodnota souvisejícího infrastrukturního m. podle VÚME	mil. Kč	321 010,45	321 414,76	-404,32	99,90
Pořizovací cena souvis. provozního hmotného majetku	mil. Kč	7 654,14	7 623,17	30,97	100,41
Počet pracovníků	osob	5 976,80	5 988,30	-11,50	99,81
Voda pitná fakturovaná	mil. m ³	428,18	416,94	11,24	102,70
- z toho domácnosti	mil. m ³	280,84	274,56	6,28	102,29
Pitná nebo odpadní voda převzatá	mil. m ³	148,24	148,73	-0,49	99,67
JEDNOTKOVÉ NÁKLADY	Kč/m ³	34,37	34,19	0,18	100,53
Úplné vlastní náklady - ÚVN	mil. Kč	14 717,44	14 255,43	462,01	103,24
Kalkulační zisk	mil. Kč	1 554,85	1 574,92	-20,07	99,02
- podíl z ÚVN (orientační ukazatel)	%	10,56	11,05	-0,48	95,57
- z ř. 13 na rozvoj a obnovu infrastrukturního majetku	mil. Kč	135,74	166,71	-30,97	81,42
Celkem ÚVN + zisk	mil. Kč	16 276,95	15 830,35	446,60	102,82
Voda fakturovaná pitná, odpadní + srážková	mil. m ³	428,18	416,94	11,24	102,70
CENA pro vodné, stočné	Kč/m ³	37,97	37,97	0,00	100,00
CENA pro vodné, stočné + DPH	Kč/m ³	43,67	43,67	0,00	100,00

Pramen: MZe

Poznámka: *) součet z formulářů Porovnání všech položek výpočtu cen pro vodné a stočné za kalendářní rok 2016 a dosažené skutečnosti v témže roce

Tabulka 3.2.8 Souhrnné ukazatele položek v porovnání pro vodu odpadní za rok 2016 (skupina 50)

Ukazatel	Jednotky	Skutečnost	Kalkulace	Rozdíl sl.1-sl.2	Index sl.1/sl.2
		1	2	3	4
Materiál	mil. Kč	819,25	822,08	-2,83	99,66
- surová voda podzemní + povrchová	mil. Kč	0,45	0,59	-0,13	77,46
- pitná voda převzatá + odpadní voda předaná	mil. Kč	442,76	446,52	-3,76	99,16
- chemikálie	mil. Kč	250,25	241,09	9,16	103,80
- ostatní materiál	mil. Kč	125,79	133,88	-8,09	93,95
Energie	mil. Kč	695,35	739,58	-44,23	94,02
- elektrická energie	mil. Kč	649,35	689,47	-40,12	94,18
- ostatní energie (plyn, pevná a kapalná)	mil. Kč	46,00	50,11	-4,11	91,79
Mzdy	mil. Kč	1 609,19	1 607,55	1,64	100,10
- přímé mzdy	mil. Kč	1 144,96	1 141,39	3,57	100,31
- ostatní osobní náklady	mil. Kč	464,23	466,16	-1,93	99,59
Ostatní přímé náklady	mil. Kč	7 514,28	7 279,00	235,28	103,23
- odpisy	mil. Kč	843,25	848,39	-5,14	99,39
- opravy infrastrukturního majetku	mil. Kč	1 703,81	1 515,36	188,45	112,44
- nájem infrastrukturního majetku	mil. Kč	4 893,44	4 861,01	32,43	100,67
- prostředky obnovy infrastrukturního majetku	mil. Kč	73,78	54,24	19,54	136,03
Provozní náklady	mil. Kč	1 562,99	1 469,92	93,07	106,33
- poplatky za vypouštění odpadních vod	mil. Kč	74,12	78,78	-4,66	94,09
- ostatní provozní náklady externí	mil. Kč	903,16	811,23	91,94	111,33
- ostatní provozní náklady ve vlastní režii	mil. Kč	585,71	579,92	5,79	101,00
Finanční náklady	mil. Kč	37,45	23,84	13,61	157,08
Finanční výnosy	mil. Kč	-161,58	-152,37	-9,21	106,04
Výrobní režie	mil. Kč	441,23	413,19	28,04	106,79
Správní režie	mil. Kč	909,00	916,65	-7,65	99,17
Úplné vlastní náklady	mil. Kč	13 427,16	13 119,44	307,72	102,35
Hodnota souvisejícího infrastrukturního m. podle VÚME	mil. Kč	383 112,50	382 826,20	286,29	100,07
Pořizovací cena souvis. provozního hmotného majetku	mil. Kč	10 428,03	10 403,93	24,10	100,23
Počet pracovníků	osob	4 981,10	4 997,30	-16,20	99,68
Voda odpadní odváděná fakturovaná	mil. m ³	368,82	359,38	9,44	102,63
- z toho domácnosti	mil. m ³	240,41	236,11	4,30	101,82
Voda srážková fakturovaná	mil. m ³	65,53	65,81	-0,29	99,57
Voda odpadní čištěná	mil. m ³	556,40	575,23	-18,83	96,73
Pitná nebo odpadní voda předaná	mil. m ³	44,08	43,73	0,35	100,81
JEDNOTKOVÉ NÁKLADY	Kč/m ³	30,91	30,86	0,05	100,16
Úplné vlastní náklady - ÚVN	mil. Kč	13 427,16	13 119,44	307,72	102,35
Kalkulační zisk	mil. Kč	1 406,12	1 402,64	3,48	100,25
- podíl z ÚVN (orientační ukazatel)	%	10,42	10,69	-0,27	97,47
- z ř.13 na rozvoj a obnovu infrastrukturního majetku	mil. Kč	114,45	107,82	6,63	106,15
Celkem ÚVN + zisk	mil. Kč	14 833,28	14 522,09	311,20	102,14
Voda fakturovaná pitná, odpadní + srážková	mil. m ³	434,35	425,20	9,15	102,15
CENA pro vodné, stočné	Kč/m ³	34,15	34,15	0,00	100,00
CENA pro vodné, stočné + DPH	Kč/m ³	39,27	39,27	0,00	100,00

Pramen: MZE

Poznámka: * součet z formulářů Porovnání všech položek výpočtu cen pro vodné a stočné za kalendářní rok 2016 a dosažené skutečnosti v témže roce

Tabulka 3.2.9 udává strukturu jednotlivých nákladových položek v letech 2015 a 2016 vyjádřenou podílem jednotlivých položek na úplných vlastních nákladech (dále jen „ÚVN“). U vody pitné i odpadní se na ÚVN podílí nejvíce ostatní přímé náklady, u vody pitné 42,01 % a u vody odpadní dokonce 55,96 %. Tato položka zahrnuje mj. položky odpisů, obnovy infrastrukturního majetku, dále opravy a nájemné. Ostatní přímé náklady meziročně vzrostly, včetně odpisů a prostředků obnovy u ceny pro vodné a stočné. Prostředky na opravy a nájem za infrastrukturní majetek vzrostly. Úplné vlastní náklady se zvýšily u vody pitné (meziroční index 103,76) i u vody odpadní (meziroční index 105,67). Náklady na materiál vyjádřené v jednotkových nákladech

zůstaly u vody pitné na stejné úrovni jako v roce 2015, zatímco u vody odpadní se zvýšily (meziroční index 116,23). Při srovnání absolutních nákladů byl však nárůst u této položky minimální, meziroční index u vody pitné činil 101,54 a u vody odpadní jen 100,06. Náklady na energie klesly nejen u pitné vody (meziroční index 95,48), ale také u vody odpadní (meziroční index 96,76). Mzdové náklady mírně vzrostly u vody pitné (meziroční index 104,00) i u vody odpadní (meziroční index 103,99). Rovněž ÚVN vyjádřené v jednotkových nákladech znamenaly nárůst. Oproti roku 2015 se zvýšily u vody pitné o 0,72 Kč na m³ (meziroční index 102,14) a u vody odpadní dokonce o 6,84 Kč na m³ (meziroční index 123,13). Na tomto nárůstu se nejvíce podílelo nájmem za infrastrukturní majetek a opravy tohoto majetku.

Tabulka 3.2.9 Struktura realizovaných nákladů zahrnutých do ceny pro vodné a ceny pro stočné v roce 2015, 2016 a index v % (náklady skutečnost, podíl na ÚVN a jednotkový náklad) (skupina 50)

Ukazatel	Rok	Voda pitná			Voda odpadní		
		Absolutní náklady	Podíl na ÚVN	Jednot. náklad	Absolutní náklady	Podíl na ÚVN	Jednot. náklad
		mil. Kč	%	Kč · m ⁻³	mil. Kč	%	Kč · m ⁻³
Materiál	2015	3 309,68	23,33	7,85	818,75	6,44	1,91
	2016	3 360,54	22,83	7,85	819,25	6,10	2,22
	Index (%)	101,54	x	100,00	100,06	x	116,23
Energie	2015	605,19	4,27	1,44	718,66	5,66	1,67
	2016	577,82	3,93	1,35	695,35	5,18	1,89
	Index (%)	95,48	x	93,75	96,76	x	113,17
Mzdy	2015	1 803,77	12,72	4,28	1 547,39	12,18	3,60
	2016	1 875,99	12,75	4,38	1 609,19	11,98	4,36
	Index (%)	104,00	x	102,34	103,99	x	121,11
Ostatní přímé náklady	2015	5 813,50	40,99	13,79	6 798,35	53,50	15,82
	2016	6 182,55	42,01	14,44	7 514,27	55,96	20,37
	Index (%)	106,35	x	104,71	110,53	x	128,76
- odpisy a prostředky obnovy infr. majetku	2015	787,52	5,55	1,87	881,63	6,94	2,05
	2016	800,14	5,44	1,87	917,02	6,83	2,49
	Index (%)	101,60	x	100,00	104,01	x	121,46
- opravy infrastrukturního majetku	2015	1 856,20	13,09	4,40	1 512,83	11,91	3,52
	2016	2 032,36	13,81	4,75	1 703,81	12,69	4,62
	Index (%)	109,50	x	107,95	112,62	x	131,25
- nájem infrastrukturního majetku	2015	3 169,78	22,35	7,52	4 403,89	34,66	10,25
	2016	3 350,06	22,76	7,82	4 893,44	36,44	13,27
	Index (%)	105,69	x	103,99	111,12	x	129,46
- poplatky za vypouštění odpadních vod	2015	0,47	0,003	0,00	69,29	0,55	0,16
	2016	0,48	0,003	0,00	74,12	0,55	0,20
	Index (%)	102,13	x	6,97	106,97	x	125,00
- ostatní provozní náklady externí	2015	520,59	3,67	1,24	862,78	6,79	2,01
	2016	550,29	3,74	1,29	903,16	6,73	2,45
	Index (%)	105,71	x	104,03	104,68	x	121,89
- ostatní provozní náklady ve vlastní režii	2015	618,09	4,36	1,47	620,10	4,88	1,44
	2016	638,96	4,34	1,49	585,71	4,36	1,59
	Index (%)	103,38	x	101,36	94,45	x	110,42
Finanční náklady	2015	26,08	0,18	0,06	21,27	0,17	0,05
	2016	30,76	0,21	0,07	37,45	0,28	0,10
	Index (%)	117,94	x	116,67	176,07	x	200,00
Výrobní režie	2015	582,17	4,10	1,38	435,69	3,43	1,01
	2016	623,36	4,24	1,46	441,23	3,29	1,20
	Index (%)	107,08	x	105,80	101,27	x	118,81
Správní režie	2015	970,09	6,84	2,30	950,59	7,48	2,21
	2016	952,91	6,47	2,23	909,00	6,77	2,46
	Index (%)	98,23	x	96,96	95,62	x	111,31
Úplné vlastní náklady	2015	14 183,47	100,00	33,65	12 707,08	100,00	29,57
	2016	14 717,44	100,00	34,37	13 427,16	100,00	36,41
	Index (%)	103,76	x	102,14	105,67	x	123,13

Pramen: MZe

Pro další srovnání předaných údajů z porovnání bylo v další kapitole provedeno vyhodnocení skutečných nákladů, jednotkových nákladů a zisku u vybraných skupin subjektů.

3.3 VYHODNOCENÍ SKUTEČNÝCH NÁKLADŮ, JEDNOTKOVÝCH NÁKLADŮ, ZISKU U SKUPIN VYBRANÝCH SUBJEKTŮ

Z tabulek 3.2.2 a 3.2.3 skupiny 50 provozovatelů seřazených podle množství fakturované vody odběratelům uváděných dle VÚPE a skupiny 50 provozovatelů podle množství odpadní vody vypouštěné do kanalizace bez vod srážkových uváděných dle VÚPE v roce 2016 jsou v pořadí vymezeny čtyři skupiny pro vyhodnocení skutečných nákladů a pro srovnání provozovatelů v daných skupinách na základě podílu jednotlivých položek na celkových ÚVN.

Skupiny pro vodu pitnou fakturovanou:

1. skupina – subjekty na 1. – 3. místě
2. skupina – subjekty na 4. – 6. místě
3. skupina – subjekty na 7. – 10. místě
4. skupina – subjekty na 11. – 50. místě

Skupiny pro odpadní vodu vypouštěnou:

1. skupina – subjekty na 1. – 2. místě
2. skupina – subjekty na 3. – 5. místě
3. skupina – subjekty na 6. – 9. místě
4. skupina – subjekty na 10. – 50. místě

Pro porovnání jednotlivých skupin byly jejich základní údaje vymezeny následujícími sloupovými grafy 3.3.1 a 3.3.2.

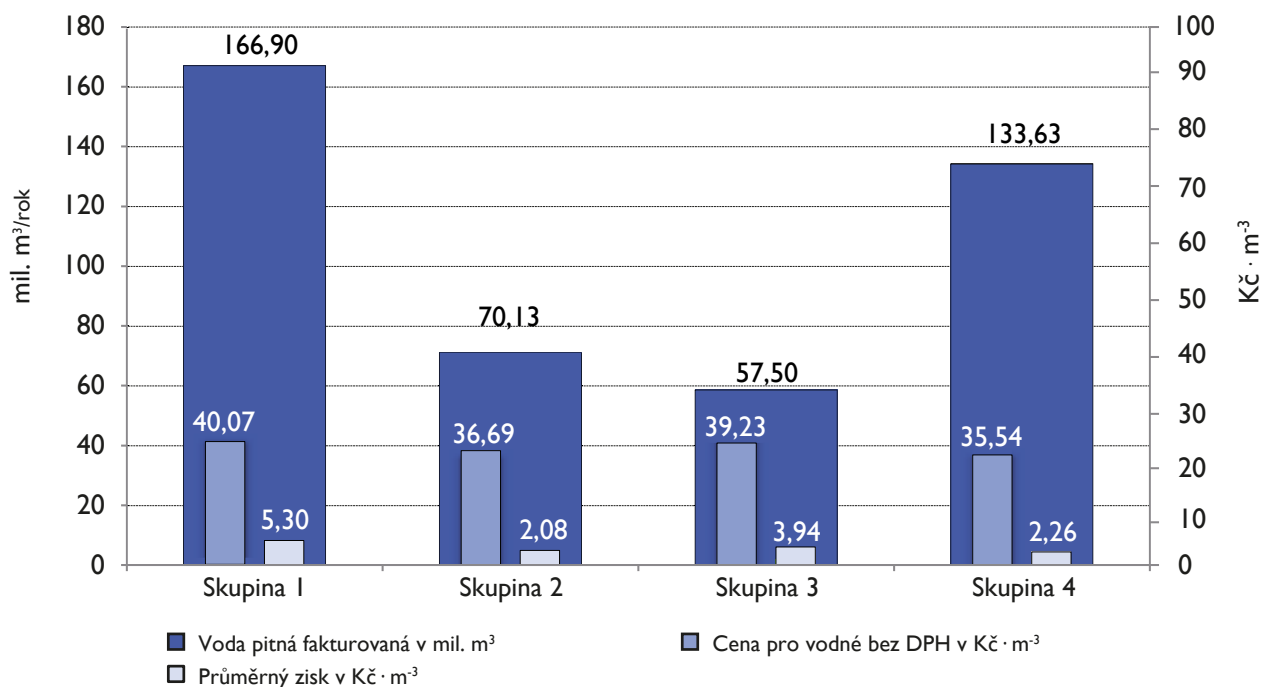

Osvračín - veřejný vodovod - financováno s podporou MZe ve výši 12,029 mil. Kč.

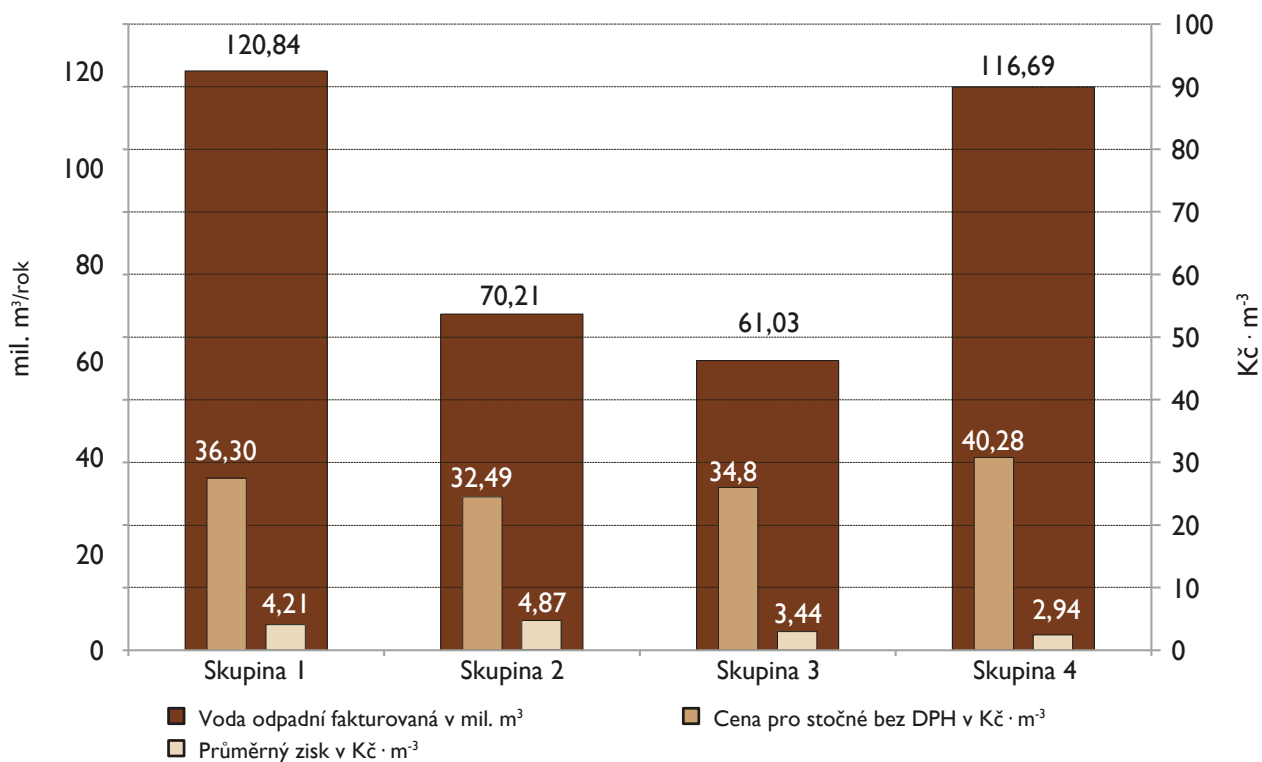
Jistebnice - Božejovice - kanalizace a ČOV - financováno s podporou MZe ve výši 6,345 mil. Kč

Graf 3.3.1 Objem pitné vody fakturované ve skupinách podle velikostního pořadí s porovnáním průměrné ceny a průměrného zisku

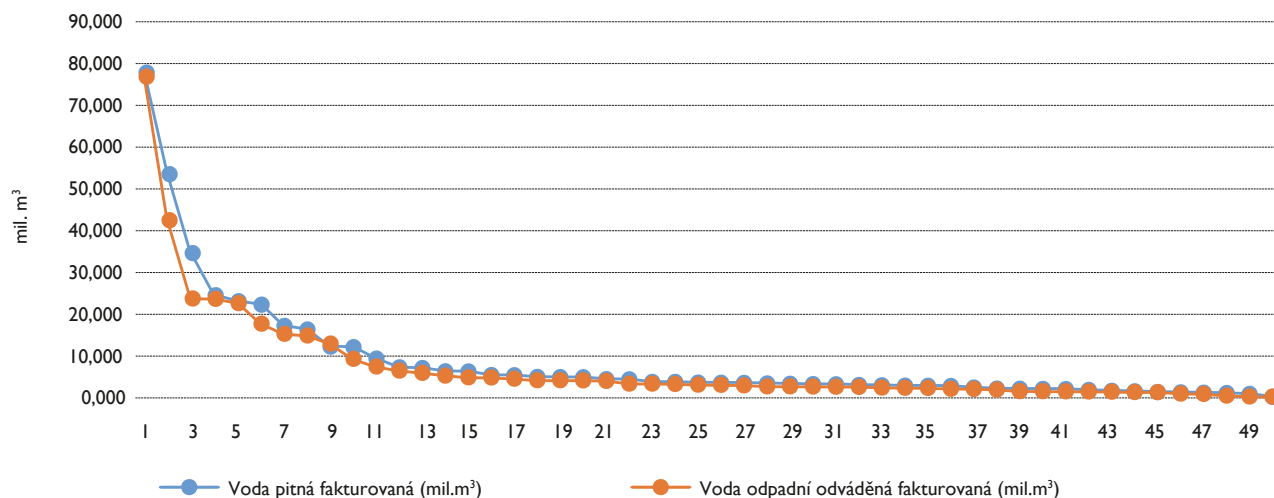
Pramen: MZe

Graf 3.3.2 Objem odpadní vody vypouštěné do kanalizace ve skupinách podle velikostního pořadí s porovnáním průměrné ceny a průměrného zisku

Pramen: MZe

Graf 3.3.3 Graf množství pitné vody fakturované a množství odpadní vody fakturované

Pramen: MZe

Tabulka 3.3.1 Struktura realizovaných nákladů za rok 2016 pro skupinu první a druhou a podíl na ÚVN

Ukazatel	Jednotky	Skupina 1				Skupina 2			
		Voda pitná		Voda odpadní		Voda pitná		Voda odpadní	
		1-3		1-2		4-6		3-5	
		Skutečnost	% ÚVN	Skutečnost	% ÚVN	Skutečnost	% ÚVN	Skutečnost	% ÚVN
Materiál	mil. Kč	1 269,83	21,87	128,77	2,91	725,40	29,88	374,16	15,63
Energie	mil. Kč	174,43	3,00	155,94	3,52	81,45	3,36	85,71	3,58
Mzdy	mil. Kč	722,04	12,43	412,87	9,32	176,32	7,26	287,25	12,00
Ostatní přímé náklady	mil. Kč	2 661,88	45,84	2 761,95	62,37	1 004,44	41,37	1 319,13	55,11
- odpisy a prostředky obnovy infr. majetku	mil. Kč	223,99	3,86	0,00	0,00	9,21	0,38	273,23	11,41
- opravy infrastrukturního majetku	mil. Kč	807,64	13,91	642,22	14,50	255,08	10,51	183,90	7,68
- nájem infrastrukturního majetku	mil. Kč	1 630,25	28,08	2 119,74	47,87	740,15	30,49	862,00	36,01
Provozní náklady	mil. Kč	339,89	5,85	494,23	11,16	291,81	12,02	210,12	8,78
Finanční náklady/výnosy	mil. Kč	2,76	0,06	0,78	0,02	-22,75	-0,94	-3,60	-0,15
Výrobní režie	mil. Kč	283,58	4,88	142,45	3,22	45,04	1,86	46,07	1,92
Správní režie	mil. Kč	352,33	6,07	331,08	7,48	126,03	5,19	74,83	3,13
Úplné vlastní náklady	mil. Kč	5 806,74	100,00	4 428,07	100,00	2 427,74	100,00	2 393,67	100,00
Hodnota infr. majetku podle VÚME	mil. Kč	1 15 585,70	1 990,54	125 187,30	2 827,12	53 775,88	2 215,06	69 125,91	2 887,82
Požizovací cena provozního majetku	mil. Kč	2 041,51	35,16	1 028,50	23,22	763,14	31,43	3 817,24	159,46
Počet pracovníků	osoby	1 836,50		1 047,00		972,90		998,20	
Voda pitná/odpadní fakturovaná	mil. m ³	166,90		120,84		70,13		70,21	
- z toho domácnosti	mil. m ³	110,97		80,80		45,96		44,22	
Pitná/odpadní voda převzatá/předaná	mil. m ³	80,38		0,63		24,05		36,94	
JEDNOTKOVÉ NÁKLADY	Kč · m ⁻³	34,79		32,24		34,62		28,41	
Kalkulační zisk	mil. Kč	884,79	15,24	509,23	11,50	146,21	5,90	341,77	14,28
- podíl z ÚVN	%	15,24		11,50		5,90		14,28	
Celkem ÚVN + zisk	mil. Kč	6 691,54	115,24	4 937,30	111,50	2 570,95	105,90	2 735,44	114,28
CENA pro vodné/stočné	Kč · m ⁻³	40,07		36,03		36,69		32,49	
CENA pro vodné/stočné + DPH	Kč · m ⁻³	46,08		41,43		42,19		37,36	
Průměrný zisk	Kč · m ⁻³	5,30		4,21		2,08		4,87	
Průměrný zisk	Kč · m ⁻³		9,51				6,95		

Pramen: MZe

Tabulka 3.3.2 Struktura realizovaných nákladů za rok 2016 pro skupinu třetí a čtvrtou a podíl na ÚVN

Ukazatel	Jednotky	Skupina 3				Skupina 4			
		Voda pitná		Voda odpadní		Voda pitná		Voda odpadní	
		7-10		6-9		11-50		10-50	
		Skutečnost	% ÚVN	Skutečnost	% ÚVN	Skutečnost	% ÚVN	Skutečnost	% ÚVN
Materiál	mil. Kč	369,36	18,15	109,84	4,89	995,89	22,39	206,48	4,74
Energie	mil. Kč	101,99	5,01	123,30	5,49	219,88	4,94	330,26	7,58
Mzdy	mil. Kč	302,95	14,89	281,34	12,53	674,57	15,17	627,44	14,40
Ostatní přímé náklady	mil. Kč	884,06	43,44	1 326,40	59,06	1 632,16	36,70	2 106,29	48,33
- odpisy a prostředky obnovy infr. majetku	mil. Kč	11,99	0,59	26,95	1,20	554,94	12,48	606,47	14,15
- opravy infrastrukturního majetku	mil. Kč	339,48	16,68	228,19	10,16	630,14	14,17	649,38	14,90
- nájem infrastrukturního majetku	mil. Kč	532,58	26,17	1 071,26	47,70	447,08	10,05	840,44	19,28
Provozní náklady	mil. Kč	209,628	10,30	293,70	13,08	348,40	7,83	564,94	12,96
Finanční náklady/výnosy	mil. Kč	-16,59	-0,82	-84,10	-3,76	-8,96	-0,19	-37,53	-0,86
Výrobní režie	mil. Kč	74,46	3,66	60,37	2,69	220,27	4,95	192,33	4,41
Správní režie	mil. Kč	109,24	5,37	135,13	6,02	365,28	8,21	367,95	8,44
Úplné vlastní náklady	mil. Kč	2 035,10	100,00	2 245,99	100,00	4 447,49	100,00	4 358,16	100,00
Hodnota infr. majetku podle VÚME	mil. Kč	40 628,10	1 996,45	63 495,80	2 827,09	111 020,8	2 496,25	125 303,5	2 875,15
Požizovací cena provozního majetku	mil. Kč	460,65	22,63	739,97	32,95	4 802,84	107,99	6 819,76	156,72
Počet pracovníků	osoby	808,6		858,20		2 358,80		2 093,90	
Voda pitná/odpadní fakturovaná	mil. m ³	57,50		61,03		133,63		116,69	
- z toho domácnosti	mil. m ³	37,97		40,26		85,93		75,08	
Pitná/odpadní voda převzatá/předaná	mil. m ³	13,41		2,41		30,40		4,10	
JEDNOTKOVÉ NÁKLADY	Kč · m ⁻³	35,40		31,82		33,28		37,35	
Kalkulační zisk	mil. Kč	226,80	11,14	210,51	9,37	301,95	6,79	342,58	7,86
- podíl z ÚVN	%	11,14		9,37		6,79		7,86	
Celkem ÚVN + zisk	mil. Kč	2 261,89	111,14	2 456,50	109,37	4 749,44	106,79	4 700,74	107,86
CENA pro vodné/stočné	Kč · m ⁻³	39,23		34,80		35,54		40,28	
CENA pro vodné/stočné + DPH	Kč · m ⁻³	45,11		40,02		40,87		46,32	
Průměrný zisk	Kč · m ⁻³	3,94		3,44		2,26		2,94	
Průměrný zisk	Kč · m ⁻³		7,38				5,20		

Pramen: MZe

ČOV pro obec Řepeč - financováno s podporou MZe ve výši 6,653 mil. Kč.

Tabulka 3.3.3 Podíl nákladových položek na ÚVN na vodu pitnou všech velikostních skupin

Ukazatel	Jednotky	Skupina			
		1–3	4–6	7–10	11–50
Materiál	%	21,87	29,88	18,15	22,39
Energie	%	3,00	3,36	5,01	4,94
Mzdy	%	12,43	7,26	14,89	15,17
Ostatní přímé náklady	%	45,84	41,37	43,44	36,70
- odpisy a prostředky obnovy infr. majetku	%	3,86	0,38	0,59	12,48
- opravy infrastrukturního majetku	%	13,91	10,51	16,68	14,17
- nájem infrastrukturního majetku	%	28,08	30,49	26,17	10,05
Provozní náklady	%	5,85	12,02	10,30	7,83
Finanční náklady/výnosy	%	0,06	-0,94	-0,82	-0,19
Výrobní režie	%	4,88	1,86	3,66	4,95
Správní režie	%	6,07	5,19	5,37	8,21
Úplné vlastní náklady	%	100,00	100,00	100,00	100,00
Kalkulační zisk	%	15,24	5,90	11,14	6,79
CENA pro vodné	Kč · m ⁻³	40,07	36,69	39,23	35,54
CENA pro vodné + DPH	Kč · m ⁻³	46,08	42,19	45,11	40,87

Pramen: MZe

V komentáři k tabulce 3.3.3 uvádíme pouze základní srovnání. U největších provozovatelů (1. a 2. skupina) jsou nižší náklady na energie a mzdy. U energií to může vyplývat především z množstevních slev. V 1., 2. a 3. skupině jsou výrazně vyšší Ostatní přímé náklady. Je to způsobeno poměrně vysokým nájemným některých subjektů. Do infrastrukturního majetku mohlo být použito pro novou investiční výstavbu, opravy a obnovu infrastruktury 45,84 % z ÚVN (uvedené % zahrnuje odpisy a prostředky obnovy infrastrukturního majetku + opravy + nájem infrastrukturního majetku). Položka Provozní náklady obsahuje ještě poplatky za vypouštění odpadních vod, ostatní provozní náklady externí a ostatní provozní náklady ve vlastní režii. Ve druhé skupině mohlo být vloženo do infrastrukturního majetku 41,37 % z ÚVN a ve třetí 43,44 % z ÚVN, zatímco ve čtvrté skupině to bylo jen 36,70 % z ÚVN. Výrobní ani správní režie nevykazují zásadní rozdíly u všech skupin.

Za poměrně zásadní odlišení lze považovat kalkulační zisk, který u 1. skupiny činí 15,24 % z položky ÚVN. Ve druhé a čtvrté skupině je kalkulační zisk zhruba 45 % a ve třetí skupině činí dvě třetiny z procentuální hodnoty udávané za 1. skupinu. Zde je třeba při posuzování vzít do úvahy, že v případě 1. skupiny se jedná o dvě provozní společnosti (PVK a SČVK) a jednu společnost smíšenou (SmVaK), která infrastrukturní majetek vlastní a zároveň i provozuje. Z tohoto důvodu jsou u této společnosti v kalkulačním zisku zahrnuty i prostředky na investice (u provozních společností jsou tyto prostředky zahrnuty v položce nájemné), což celkový výsledek výrazně ovlivňuje.

Tabulka 3.3.4 Podíl nákladových položek na ÚVN na odpadní vodu vypouštěnou do kanalizace všech velikostních skupin

Ukazatel	Jednotky	Skupina			
		1–2	3–5	6–9	10–50
Materiál	%	2,91	15,63	4,89	4,74
Energie	%	3,52	3,58	5,49	7,58
Mzdy	%	9,32	12,00	12,53	14,40
Ostatní přímé náklady	%	62,37	55,11	59,06	48,33
- odpisy a prostředky obnovy infr. majetku	%	0,00	11,41	1,20	14,15
- opravy infrastrukturního majetku	%	14,50	7,68	10,16	14,90
- nájem infrastrukturního majetku	%	47,87	36,01	47,70	19,28
Provozní náklady	%	11,16	8,78	13,08	12,96
Finanční náklady/výnosy	%	0,02	-0,15	-3,76	-0,86
Výrobní režie	%	3,22	1,92	2,69	4,41
Správní režie	%	7,48	3,13	6,02	8,44
Úplné vlastní náklady	%	100,00	100,00	100,00	100,00
Kalkulační zisk	%	11,50	14,28	9,37	7,86
CENA pro stočné	Kč · m ⁻³	36,30	32,49	34,80	40,28
CENA pro stočné + DPH	Kč · m ⁻³	41,43	37,36	40,02	46,32

Pramen: MZe

Komentář k tabulce 3.3.4 má mnoho prvků shodných s komentářem k tabulce 3.3.3. U největších provozovatelů (1. a 2. skupina) jsou nižší náklady na energie a mzdy. U energií to vyplývá z množstevních slev. V 1., 2. a 3. skupině jsou výrazně vyšší Ostatní přímé náklady, což je způsobeno poměrně vysokým nájmem. Do infrastrukturního majetku mohlo být použito pro novou investiční výstavbu, opravy a obnovu infrastruktury 62,37 %, 55,11 % a 59,06 % z ÚVN (položka Provozní náklady obsahuje ještě poplatky za vypouštění odpadních vod, ostatní provozní náklady externí a ostatní provozní náklady ve vlastní režii). Ve čtvrté skupině mohlo být vloženo do infrastrukturního majetku pouze 48,33 % z ÚVN. Výrobní i správní režie se u všech skupin pohybuje v jednotkách procent. U druhé skupiny jsou podíly výrobní a správní režie z ÚVN výrazně nižší než u zbývajících tří posuzovaných skupin. Podstatnější rozdíly je možné sledovat u položky kalkulační zisk, který je nejvyšší u druhé skupiny, u níž činí 14,28 % z hodnoty ÚVN. V návaznosti na tuto skutečnost je nutné poukázat na to, že do této skupiny spadá smíšená společnost (SmVaK), která infrastrukturní majetek vlastní a zároveň i provozuje. Z tohoto důvodu jsou u této společnosti v kalkulačním zisku zahrnuty i prostředky na investice (u provozních společností jsou tyto prostředky zahrnuty v položce nájemné), což celkový výsledek výrazně ovlivňuje. U čtvrté skupiny je kalkulační zisk nejnižší a dosahuje zhruba poloviny procentuální hodnoty 2. skupiny.

3.4 CENOVÁ KONTROLA

Následující podkapitola vychází z materiálu zpracovaného Ministerstvem financí.

Usnesením vlády č. 86 ze dne 9. 2. 2015 bylo rozhodnuto vytvořit na Ministerstvu financí specializovaný cenový kontrolní útvar se zaměřením na dodržování pravidel věcného usměrňování u vody pitné a vody odpadní (včetně vody předané a převzaté). Tento úkol byl částečně realizován v roce 2016, kdy bylo zatím s omezeným počtem systemizovaných míst vytvořeno v rámci odboru I6 - Cenová politika oddělení Cenová kontrola v oboru vodovodů a kanalizací jako cenový kontrolní orgán MF oprávněný k provádění cenové kontroly dle § 2 odst. 1 zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů. Tento kontrolní orgán zahájil svou činnost ve 3. čtvrtletí roku 2016. Ještě na podzim 2016 byly zahájeny 2 kontroly u vytipovaných subjektů, zaměřené na dodržování věcně usměrňovaných cen ve smyslu § 6 odst. 1 písm. c) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, a na vedení cenové evidence podle ustanovení § 11 zákona o cenách při kalkulaci a uplatňování cen pitné vody dodávané odběratelům a pitné vody dodávané do vodovodní sítě pro veřejnou potřebu jiné osobě, než je odběratel („voda předaná“), dále cen odpadní vody odvedené kanalizací nečištěné a odpadní vody odvedené kanalizací čištěné a odpadní vody převzaté do kanalizace od jiného vodohospodářského subjektu („převzatá voda odpadní“).

S účinností od 1. 10. 2016 byl částečně upraven způsob pro výpočet průměrného zisku z velikosti objemu použitého kapitálu. Bylo zpřesněno vymezení nájemného za pronájem infrastrukturního vodohospodářského majetku, které lze do ceny zahrnout, tj. především prostředky na obnovu vodovodů a kanalizací, investice související s rozvojem (rozšířením) vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu a na správu tohoto majetku.

Počet kontrol zahájených Oddělením cenové kontroly v oboru vodovodů a kanalizací Ministerstva financí	2
Z toho: celkový počet ukončených kontrol	1
celkový počet ukončených kontrol se zjištěním (ukončených rozhodnutím o uložení pokut za porušení cenových předpisů) a jejich celková výše v Kč	0 / 0 Kč
Celkový počet vyřízených podnětů/z toho neoprávněných	0 / 0

Pramen: MF ČR

V oboru vodovodů a kanalizací provádí také cenovou kontrolu územně příslušný Specializovaný finanční úřad (dříve finanční ředitelství). Kontrolní činnost Odboru cenové kontroly SFÚ byla v roce 2016 zaměřena na ověřování dodržování regulačních pravidel stanovených zákonem o cenách, prováděcí vyhláškou č. 450/2009 Sb., kterou se provádí zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, a navazujícími příslušnými cenovými výměry MF a ostatních cenových orgánů. Kromě regulovaných cen zboží a služeb byly v roce 2016 provedeny i kontroly v oblasti neregulovaných cen podle ustanovení § 2 odst. 3 zákona o cenách týkající se možného zneužití výhodnějšího hospodářského postavení prodávajícího. Rovněž bylo kontrolováno, a to jednak samostatně nebo v rámci kontrolních akcí zaměřených na jednotlivé regulované oblasti, zda prodávající jednotlivých druhů zboží plní své evidenční a informační povinnosti stanovené ustanoveními § 11 a § 13 zákona o cenách.

Předmětem věcného usměrňování cen jsou podle výměry Ministerstva financí následující komodity:

- pitná voda dodávaná odběratelům,
- pitná voda dodávaná do vodovodní sítě pro veřejnou potřebu jiné osobě, než je odběratel („voda předaná“),
- odpadní voda odvedená kanalizací nečištěná a odpadní voda odvedená kanalizací čištěná
- odpadní voda převzatá do kanalizace od jiného vodohospodářského subjektu („převzatá voda odpadní“).

Počet kontrol zahájených Specializovaným finančním úřadem	39
Z toho: celkový počet ukončených kontrol	20
celkový počet ukončených kontrol se zjištěním (ukončených rozhodnutím o uložení pokut za porušení cenových předpisů) a jejich celková výše v Kč	20 / 1 122 000 Kč
Celkový počet vyřízených podnětů/z toho neoprávněných	11 / 7

Pramen: MF ČR

Při kontrolách byla zjištěna porušení závazného postupu při tvorbě a kalkulaci cen pitné vody dodávané odběratelům, odpadní vody odvedené kanalizací nečištěné a odpadní vody odvedené kanalizací čištěné. Provozovatelé vodohospodářské infrastruktury nedodržovali závazný postup při kalkulaci ceny vody pitné dodávané odběratelům a vody odpadní čištěné tím, že kalkulaci ceny nezpracovali v členění nákladových položek odpovídajícím příloze č. 19 vyhlášky č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Kalkulovány byly náklady za energie, přímé mzdy či finanční náklady vyšší, než byly ve skutečnosti vynaloženy, a jež nebyly doloženy v účetnictví. Nesprávně byly zahrnuty i náklady, které s regulovanou oblastí nesouvisely. V nákladové položce správní režie byly zahrnuty ekonomicky neoprávněné náklady na propagaci, reklamu a podporu ochranné známky. Kalkulace odpadní vody převzaté k čištění byla sestavena k nesprávnému množství převzaté odpadní vody.

Byly nesprávně provedeny propočty pro určení přiměřeného zisku zajišťujícího návratnost použitého kapitálu (PZNK) dle ustanovení bodů 11–19 položky č. 2. v části II. Výměrů MF č. 01 /příslušný rok a tabulek uvedených v příloze č. 4A, resp. č. 3, těchto výměrů nebo výpočty přiměřeného zisku zajišťujícího přiměřenou návratnost použitého kapitálu nebyly zpracovány vůbec.

Meziroční navýšení zisku promítnutého do kalkulace ceny vody pitné a kalkulací cen vody odvedené kanalizací nečištěné a vody odpadní čištěné bylo vyšší, než stanovené maximální meziroční navýšení zisku.

Dalším kontrolním zjištěním bylo chybné rozvrhování celkových nákladů v kalkulacích cen vody pitné a cen vody předané, případně odpadní vody odvedené a odpadní vody převzaté. Do kalkulace regulované ceny vody odpadní odvedené kanalizací byly zahrnuty i náklady na jiné činnosti, které cenové regulaci nepodléhají, a rovněž odpis hodnoty zůstatkové ceny zlikvidovaného dlouhodobého hmotného investičního majetku, čímž náklady na cenu pro stočné byly nedůvodně navýšeny o ekonomicky neoprávněné náklady. Kontrolní zjištění se také týkalo neuchování kalkulací k vodě předané. Archivace kalkulace u cenově regulovaných činnostech je přitom povinností vyplývající ze zákona o cenách.

3.5 ZÁVĚRY K CENÁM

Z došlých 3 387 Porovnaní V+S jich cca 1/10 nebyla předána ve stanovené elektronické podobě, jež by umožnila okamžité zpracování, u části případů došlo obratem k jednání o nápravě (a to často i opakovaně) vzhledem ke zjevným chybám v předaných hlášeních. Nejčastějšími chybami byla absence uvedení infrastrukturního majetku, reprezentovaného identifikačním číslem majetkové resp. provozní evidence, vztahujícího se k předmětným formulářům. Častá chybovost je u vykazování pořizovacích cen provozního hmotného majetku (často je uváděna stejná hodnota jako u infrastrukturního majetku). Uvedené hodnoty infrastrukturního majetku nejsou uváděny v reprodukční pořizovací ceně stanovené podle Metodického pokynu čj. 401/2010 – 15000, ale jedná se o účetní hodnotu majetku.

Značná část zpracovatelů nevyplňuje správně identifikační číslo provozní evidence odpovídající k předmětnému formuláři. V mnoha případech dokumentace obsahuje v této položce závažné nesrovnalosti, které mohou naznačovat nesoulad s rozhodnutím o povolení k provozování.

Vyskytují se i subjekty, které nabízejí vypracování hlášení Porovnaní V+S komerčně, aniž by správné zpracování znaly, případně byly alespoň seznámeny s přílohou č. 19a vyhlášky č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon o vodovodech a kanalizacích a kde příloha č. 19 a č. 19a nahrazuje Opatření obecné povahy, kterým byla vydána „pravidla pro členění položek při výpočtu ceny pro vodné a ceny pro stočné včetně struktury jednotlivých položek“. Někteří zpracovatelé taktéž nerozlišují rozdílnost dvou dokumentů, „Kalkulace V+S“ prováděné podle přílohy č. 19 vyhlášky č. 428/2001 Sb., (dříve přílohy č. 1 k opatření obecné povahy čj. 22402/2006-16330) a dokladu Porovnaní V+S (respektive porovnaní kalkulace a dosažené skutečnosti v témže roce). V některých případech byla předána dokumentace, která obsahovala nepravdivé údaje v zásadních položkách včetně nepravdivé fakturované ceny pro vodné a ceny pro stočné a množství fakturované vody.

S novelou vyhlášky č. 428/2001 Sb. a účinností předmětných příloh se zpracovávané dokumenty provádějí dle přílohy č. 19 a č. 20 této vyhlášky. Kalkulace na kalendářní rok 2016 se zpracovávala podruhé podle přílohy č. 19 vyhlášky č. 48/2014 Sb., a tedy k tomuto dokumentu připadající již druhé Porovnaní V+S podle přílohy č. 20 vyhlášky č. 48/2014 Sb., za kalendářní rok 2016 se odesílala na MZe v lednu až dubnu roku 2017. Povinný elektronický formát byl zaveden novelou zákona o vodovodech a kanalizacích a měl by nadále i v příštích letech sloužit ke zjednodušení předávání dat, a také k omezení chybovosti již při zpracování hlášení u samotných vlastníků a provozovatelů vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu.

4. EFEKTIVITA VYNAKLÁDANÝCH NÁKLADŮ PROVOZOVATELSKÝCH MODELŮ

4.1 REPREZENTANTI RŮZNÝCH PROVOZOVATELSKÝCH MODELŮ

S ohledem k celkovému počtu 2 853 provozovatelů evidovaných ve VÚPE za kalendářní rok 2016 bylo vytvořeno celkem 5 skupin. Zástupci těchto skupin jsou vybráni jako reprezentativní vzorek pro různé provozovatelské modely (skupina „A“ oddílné čistě provozovatelské akciové společnosti územně rozsáhlé, skupina „B“ oddílné čistě provozovatelské akciové společnosti územně vymezené velkými městy, skupina „C“ vlastnicko-provozoatelské akciové společnosti územně nepřesahující okres, skupina „D“ provozovatelské společnosti ovládané vlastníkem infrastruktury – menšími městy (jako zvláštní vlastnicko-provozní model), skupina „E“ vlastnicko-provozoatelský model, kdy menší obec provozuje vlastní infrastrukturu).

Tabulka 4.1.1 uvádí reprezentanty jednotlivých skupin.

Tabulka 4.1.1 Seznam vybraných zástupců (reprezentantů) provozovatelských modelů

Skupina A
Severočeské vodovody a kanalizace, a. s.
Královéhradecká provozní, a. s.
Moravská vodárenská, a. s.
Skupina B
Pražské vodovody a kanalizace, a. s.
Brněnské vodárny a kanalizace, a. s.
Ostravské vodárny a kanalizace, a. s.
Skupina C
Vodovody a kanalizace Mladá Boleslav, a. s.
Vodovody a kanalizace Přeřov, a. s.
Vodovody a kanalizace Vsetín, a. s.
Skupina D
Městské vodovody a kanalizace, s. r. o. Jaroměř
Technické služby Strakonice, s. r. o.
VLTAVOTÝNSKÁ TEPLÁRENSKÁ, a. s.
Skupina E
Obec Svratouch
Obec Želetava
Obec Čermná
Obec Bantice
Obec Milešov

Vyšší Brod, Studánky - intenzifikace ČOV - financováno s podporou MZe ve výši 1,742 mil. Kč.

Tabulka 4.1.2 Struktura realizovaných nákladů za rok 2016 pro skupinu A + B a podíl na ÚVN

Ukazatel	Jednotky	Skupina A				Skupina B			
		Voda pitná		Voda odpadní		Voda pitná		Voda odpadní	
		Skutečnost	% ÚVN	Skutečnost	% ÚVN	Skutečnost	% ÚVN	Skutečnost	% ÚVN
Materiál	mil. Kč	489,59	16,62	92,30	3,33	1 065,91	26,48	385,25	9,91
Energie	mil. Kč	127,02	4,31	138,63	5,00	92,87	2,31	79,70	2,05
Mzdy	mil. Kč	483,01	16,39	348,84	12,57	294,80	7,32	282,49	7,27
Ostatní přímé náklady	mil. Kč	1 281,25	43,49	1 633,86	58,87	1 993,56	49,52	2 471,85	63,57
- odpisy a prostředky obnovy infr. majetku	mil. Kč	2,58	0,09	25,78	0,93	0,90	0,04	0,62	0,02
- opravy infrastrukturního majetku	mil. Kč	339,00	11,51	357,72	12,89	750,39	18,64	591,37	15,21
- nájem infrastrukturního majetku	mil. Kč	939,67	31,90	1 250,37	45,06	1 242,27	30,86	1 879,85	48,35
Finanční náklady	mil. Kč	3,03	0,10	2,37	0,09	17,30	0,43	9,90	0,25
Výrobní režie	mil. Kč	229,85	7,80	138,15	4,98	47,21	1,17	58,72	1,51
Správní režie	mil. Kč	151,09	5,13	148,58	5,35	261,82	6,50	281,62	7,24
Úplné vlastní náklady	mil. Kč	2 946,10	100,00	2 775,18	100,00	4 025,90	100,00	3 888,21	100,00
Hodnota souvisejícího infrastrukturního majetku podle VÚME	mil. Kč	81 043,08	2 750,86	85 941,68	3 096,80	52 172,05	1 295,91	93 867,10	2 414,15
Pořizovací cena provozního majetku	mil. Kč	1 208,37	41,02	951,68	34,29	766,98	19,05	3 516,99	90,45
Počet pracovníků	osoby	1 229,00		881,00		923,10		817,30	
Voda pitná/odpadní fakturovaná	mil. m ³	77,65		64,10		119,79		116,98	
- z toho domácnosti	mil. m ³	53,30		45,34		77,19		73,95	
Pitná/odpadní voda převzatá/předaná	mil. m ³	4,49		1,29		92,64		32,65	
JEDNOTKOVÉ NÁKLADY	Kč · m ⁻³	37,94		36,97		33,61		29,63	
Kalkulační zisk	mil. Kč	281,89	9,57	282,31	10,17	454,48	11,29	434,03	11,16
- podíl z ÚVN	%	9,57		10,17		11,29		11,16	
Celkem ÚVN + zisk	mil. Kč	3 227,99	109,57	3 057,49	110,17	4 480,39	111,29	4 322,24	111,16
CENA pro vodné/stočné	Kč · m ⁻³	41,56		40,73		37,29		32,94	
CENA pro vodné/stočné + DPH	Kč · m ⁻³	47,79		46,84		42,88		37,88	
Průměrný zisk	Kč · m ⁻³	3,63		4,40		3,79		3,71	
Průměrný zisk	Kč · m ⁻³	8,03				7,50			

Pramen: MZe

Tabulka 4.1.3 Struktura realizovaných nákladů za rok 2016 pro skupinu C + D a podíl na ÚVN

Ukazatel	Jednotky	Skupina C				Skupina D			
		Voda pitná		Voda odpadní		Voda pitná		Voda odpadní	
		Skutečnost	% ÚVN	Skutečnost	% ÚVN	Skutečnost	% ÚVN	Skutečnost	% ÚVN
Materiál	mil. Kč	112,33	20,15	13,89	3,10	15,27	22,06	2,45	3,57
Energie	mil. Kč	24,44	4,38	29,10	6,50	4,85	7,00	6,29	9,16
Mzdy	mil. Kč	121,23	21,75	82,86	18,52	12,36	17,86	12,87	18,76
Ostatní přímé náklady	mil. Kč	207,70	37,26	231,64	51,77	28,15	40,67	34,09	49,68
- odpisy a prostředky obnovy infr. majetku	mil. Kč	151,87	27,25	131,72	29,44	0,60	0,87	0,60	0,87
- opravy infrastrukturního majetku	mil. Kč	53,83	9,66	58,26	13,02	4,28	6,18	2,91	4,24
- nájem infrastrukturního majetku	mil. Kč	2,00	0,36	41,66	9,31	23,27	33,62	30,58	44,57
Finanční náklady	mil. Kč	0,00	0,00	0,65	0,15	0,00	0,00	0,00	0,00
Výrobní režie	mil. Kč	12,46	2,24	13,24	2,96	1,04	1,50	1,10	1,60
Správní režie	mil. Kč	59,24	10,63	49,94	11,16	5,32	7,68	6,52	9,50
Úplné vlastní náklady	mil. Kč	557,35	100,00	447,44	100,00	69,23	100,00	68,61	100,00
Hodnota infr. majetku podle VÚME	mil. Kč	13 305,91	2 387,36	11 788,53	2 634,69	1 290,71	1 864,44	2 374,55	3 461,01
Pořizovací cena provozního majetku	mil. Kč	159,81	28,67	268,71	60,06	115,48	166,81	408,78	595,82
Počet pracovníků	osoby	313,60		236,00		32,50		36,50	
Voda pitná/odpadní fakturovaná	mil. m ³	15,52		12,72		2,05		2,02	
- z toho domácnosti	mil. m ³	10,90		8,38		1,37		1,32	
Pitná/odpadní voda převzatá/předaná	mil. m ³	2,20		0,09		0,64		0,00	
JEDNOTKOVÉ NÁKLADY	Kč · m ⁻³	35,92		27,70		33,72		24,45	
Kalkulační zisk	mil. Kč	52,51	9,42	52,60	11,76	5,16	7,46	7,99	11,65
- podíl z ÚVN	%	9,42		11,76		7,46		11,65	
Celkem ÚVN + zisk	mil. Kč	609,85	109,42	500,03	111,76	74,39	107,46	76,60	111,65
CENA pro vodné/stočné	Kč · m ⁻³	39,27		30,89		36,40		27,43	
CENA pro vodné/stočné + DPH	Kč · m ⁻³	45,16		35,52		41,86		31,54	
Průměrný zisk	Kč · m ⁻³	3,38		4,14		2,52		3,96	
Průměrný zisk	Kč · m ⁻³	7,52				6,48			

Pramen: MZe

Tabulka 4.1.4 Struktura realizovaných nákladů za rok 2016 pro skupinu E a podíl na ÚVN

Ukazatel	Jednotky	Skupina E			
		Voda pitná		Voda odpadní	
		Skutečnost	% ÚVN	Skutečnost	% ÚVN
Materiál	mil. Kč	0,33	13,43	0,10	4,17
Energie	mil. Kč	0,40	15,95	0,48	19,70
Mzdy	mil. Kč	0,33	13,51	0,44	17,71
Ostatní přímé náklady	mil. Kč	0,91	36,63	0,82	33,55
- odpisy a prostředky obnovy infr. majetku	mil. Kč	0,47	19,17	0,60	24,47
- opravy infrastrukturního majetku	mil. Kč	0,43	17,46	0,22	9,08
- nájem infrastrukturního majetku	mil. Kč	0,00	0,00	0,00	0,00
Finanční náklady	mil. Kč	0,00	0,00	0,11	4,39
Výrobní režie	mil. Kč	0,12	4,69	0,01	0,27
Správní režie	mil. Kč	0,07	2,83	0,09	3,52
Úplné vlastní náklady	mil. Kč	2,48	100,00	2,46	100,00
Hodnota infr. majetku podle VÚME	mil. Kč	84,33	3 404,34	142,18	5 783,97
Pořizovací cena provozního majetku	mil. Kč	16,22	654,81	22,62	920,22
Počet pracovníků	osoby	3,50		3,50	
Voda pitná/odpadní fakturovaná	mil. m ³	0,08		0,08	
- z toho domácnosti	mil. m ³	0,07		0,08	
Pitná/odpadní voda převzatá/předaná	mil. m ³	0,00		0,00	
JEDNOTKOVÉ NÁKLADY	Kč · m ⁻³	32,19		29,76	
Kalkulační zisk	mil. Kč	-0,46	-18,45	-0,62	-25,27
- podíl z ÚVN	%	-18,45		-25,27	
Celkem ÚVN + zisk	mil. Kč	2,02	81,55	1,84	74,73
CENA pro vodné/stočné	Kč · m ⁻³	25,77		22,38	
CENA pro vodné/stočné + DPH	Kč · m ⁻³	29,64		25,74	
Průměrný zisk	Kč · m ⁻³	-5,75		-7,75	
Průměrný zisk	Kč · m ⁻³				-13,50

Pramen: MZe

ČOV - Vrábče zastávka - 1. etapa odkanalizování obcí Vrábče a Vrábče Zastávka - intenzifikace ČOV - financováno s podporou MZe ve výši 7,406 mil. Kč.

Souhrn podílů nákladových položek na ÚVN z Tabulek 4.1.2., 4.1.3. a 4.1.4 je uveden v tabulce 4.1.5 a 4.1.6.

Tabulka 4.1.5 Podíl nákladových položek na ÚVN na vodu pitnou všech skupin

Ukazatel	Jednotky	Skupina				
		A	B	C	D	E
Materiál	%	16,62	26,48	20,15	22,06	13,43
Energie	%	4,31	2,31	4,38	7,00	15,95
Mzdy	%	16,39	7,32	21,75	17,86	13,51
Ostatní přímé náklady	%	43,49	49,52	37,26	40,67	36,63
- odpisy a prostředky obnovy infr. majetku	%	0,09	0,04	27,25	0,87	19,17
- opravy infrastrukturního majetku	%	11,51	18,64	9,66	6,18	17,46
- nájem infrastrukturního majetku	%	31,90	30,86	0,36	33,62	0,00
Finanční náklady	%	0,10	0,43	0,00	0,00	0,00
Výrobní režie	%	7,80	1,17	2,24	1,50	4,69
Správní režie	%	5,13	6,50	10,63	7,68	2,83
Úplné vlastní náklady	%	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Kalkulační zisk	%	9,57	11,29	9,42	7,46	-18,45
CENA pro vodné	Kč · m ⁻³	41,56	37,29	39,27	36,40	25,77
CENA pro vodné + DPH	Kč · m ⁻³	47,79	42,88	45,16	41,86	29,64

Pramen: MZe

Tabulka 4.1.6 Podíl nákladových položek na ÚVN na odpadní vodu vypouštěnou do kanalizace všech skupin

Ukazatel	Jednotky	Skupina				
		A	B	C	D	E
Materiál	%	3,33	9,91	3,10	3,57	4,17
Energie	%	5,00	2,05	6,50	9,16	19,70
Mzdy	%	12,57	7,27	18,52	18,76	17,71
Ostatní přímé náklady	%	58,87	63,57	51,77	49,68	33,55
- odpisy a prostředky obnovy infr. majetku	%	0,93	0,02	29,44	0,87	24,47
- opravy infrastrukturního majetku	%	12,89	15,21	13,02	4,24	9,08
- nájem infrastrukturního majetku	%	45,06	48,35	9,31	44,57	0,00
Finanční náklady	%	0,09	0,25	0,15	0,00	4,39
Výrobní režie	%	4,98	1,51	2,96	1,60	0,27
Správní režie	%	5,35	7,24	11,16	9,50	3,52
Úplné vlastní náklady	%	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Kalkulační zisk	%	10,17	11,16	11,76	11,65	-25,27
CENA pro stočné	Kč · m ⁻³	40,73	32,94	30,89	27,43	22,38
CENA pro stočné + DPH	Kč · m ⁻³	46,84	37,88	35,52	31,54	25,74

Pramen: MZe

Na základě tabulek 4.1.5 a 4.1.6 lze konstatovat, že nejvyšší ceny pro vodné a pro stočné jsou u skupiny „A“ oddílných čistě provozovatelských akciových společností územně rozsáhlých. Druhé nejvyšší ceny pro vodné a pro stočné má skupina „C“ vlastnicko-provozovatelských akciových společností územně nepřesahujících území okresu. Třetí místo v ceně pro vodné a pro stočné má skupina „B“ oddílné čistě provozovatelské akciové společnosti územně vymezené velkými městy. Čtvrté místo drží skupina „D“ provozovatelské společnosti ovládané vlastníkem infrastruktury – menšími městy. Páté místo a nejnižší průměrné ceny pro vodné a ceny pro stočné má skupina „E“ s vlastnicko-provozovatelským modelem, kdy menší obec provozuje vlastní infrastrukturu.

Nejnižší platby za dodávky pitné vody a za odvádění a čištění odpadních vod hradí odběratelé v rámci skupiny „E“, u níž z důvodu zachování nízké ceny pro vodné a stočné obce uvedené služby dotují z veřejného rozpočtu. To dokumentuje i záporný kalkulační zisk uvedený v tabulce 4.1.4. Rovněž je zřejmá nižší tvorba prostředků v rámci plánu financování obnovy vodohospodářské infrastruktury. Náklady na odpisy, opravy a nájem vodovodů dosahují 36,63 % z ÚVN (oproti roku 2015 došlo k nárůstu tohoto podílu o 11,9 procentních bodů) a na kanalizace 33,55 % z ÚVN (tento podíl klesl v období 2015 až 2016 o 0,5 procentního

bodů). Zato náklady na energie a mzdy dosahují v této skupině u pitné vody 29,46 % z ÚVN a u odpadní vody 37,41 % z ÚVN. Skupina „E“ má nejnižší součet průměrné ceny pro vodné s DPH a průměrné ceny pro stočné s DPH, který činí 55,38 Kč za m³, což ve srovnání s rokem 2015 představuje nárůst o 5,52 Kč za m³, tj. o 11,1 %.

Nejvyšší ceny dosahuje skupina „A“, která na režii a obnovu infrastruktury vlastníka vodovodů vydává 43,49 % z ÚVN a na režii a obnovu infrastruktury kanalizací 58,87 % z % ÚVN (tyto podíly se meziročně zvýšily jen nepatrně o 0,96, resp. o 1,54 procentního bodu). Náklady na energie a mzdy v této skupině dosahují 20,7 % z ÚVN u pitné vody a 17,57 % z ÚVN u odpadní vody a oproti roku 2015 se snížily o 0,79, resp. o 0,68 procentního bodu. Součet průměrných cen pro vodné a stočné s DPH je výrazně nejvyšší ze všech porovnávaných skupin a činí 94,63 Kč za m³, což ve srovnání s rokem 2015 představuje nárůst o 1,79 Kč za m³, tj. o 1,9 %.

Skupina „B“ má nejvyšší podíl nákladů na režii vlastníka a obnovu infrastruktury ze všech hodnocených skupin. Tento podíl činí 49,52 % z ÚVN u vodovodů a 63,57 % z ÚVN u kanalizací (meziročně se dané podíly zvýšily o 0,89, resp. o 3,86 procentního bodu). Tato skutečnost je důsledkem nejvyššího podílu oprav infrastrukturního majetku, který činí 18,64 % z ÚVN u vodovodů a 15,21 % z ÚVN u kanalizací. Velmi vysoký je rovněž podíl nájemného, který dosahuje 30,86 % z ÚVN u vodovodní infrastruktury a 48,35 % z ÚVN u kanalizační infrastruktury. Naopak u energií a mezd má nejnižší podíl, a to 9,63 % z ÚVN u vodovodů a 9,32 % z ÚVN u kanalizací. Součet průměrných cen pro vodné a pro stočné s DPH má hodnotu 80,76 Kč za m³, což ve srovnání s rokem 2015 představuje nárůst o 4,23 Kč za m³, tj. o 5,5 %.

Skupina „C“ má vzhledem k tomu, že spravuje infrastrukturní majetek sama, odpovídající náklady na obnovu infrastruktury u vodovodů 37,26 % z ÚVN a u kanalizací 51,77 % z ÚVN. Energie a mzdy jsou vyšší než u skupiny „A“ nebo „B“ (26,13 % z ÚVN u vodovodů a 25,02 % u kanalizací), to je dáno režii správy infrastrukturního majetku. Součet cen pro vodné a stočné s DPH 80,68 Kč za m³, což ve srovnání s rokem 2015 představuje nárůst o 1,45 Kč za m³, tj. o 1,8 %.

Skupina „D“ má díky nájemnému rovněž vysoký podíl nákladů umožňující dostatečnou tvorbu prostředků na obnovu infrastruktury u vodovodů 40,67 % z ÚVN i u kanalizací 49,68 % z ÚVN. Současně vykazuje vysoký podíl nákladů na energie a mzdy, který dosahuje u vodovodů 24,86 % z ÚVN a u kanalizací 27,92 % z ÚVN.

Údaje uvedené v části 4. této publikace umožňují základní analýzu jednotlivých podílů nákladů na ÚVN a současně všem vlastníkům a provozovatelům porovnat vlastní výsledky s uvedenými subjekty podle svého provozovatelského modelu. Nad rámec zde uvedených údajů se připravuje vydání samostatné zprávy z benchmarkingu vlastníků a provozovatelů vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu v ČR.

Vodovod Prostějovičky - financováno s podporou MZe ve výši 7,523 mil. Kč.

5. INFORMACE

Údaje o vodovodech a kanalizacích za rok 2016 byly pořízeny ČSÚ na základě souboru I 487 zpravodajských jednotek (tj. 297 profesionálních provozovatelů vodovodů a kanalizací a vybraný soubor I 190 obcí). Vykazované údaje jsou dopočítávány na celou republiku. Primární údaje zjištěné ve výkazech VH 8b-01 nejsou zveřejňovány ČSÚ od roku 2004, kdy ČSÚ podstatně rozšířil vzorek respondentů z původních 207 provozovatelů vodovodů a kanalizací a obcí, které provozovaly vodovody či kanalizace ve vlastní režii, na I 510 zpravodajských jednotek v roce 2004. ČSÚ zjišťuje data pro statistické účely a vývoj jednotlivých ukazatelů v čase. Data jsou sledována výhradně z pohledu provozovatelů, nikoliv vlastníků, jak je tomu u VÚME, a výběrového souboru obcí, které si provozují vodovod nebo kanalizaci.

5.1 SOUHRNNÉ ÚDAJE O VODOVODECH

V roce 2016 bylo v České republice zásobováno z vodovodů 9,972 mil. obyvatel, tj. 94,4 % z celkového počtu obyvatel v ČR. Ve všech vodovodech bylo vyrobeno celkem 593,3 mil. m³ pitné vody. Za úplatu bylo dodáno (fakturováno) 478,9 mil. m³ pitné vody, z toho pro domácnosti 322,3 mil. m³ pitné vody. Ztráty pitné vody v trubicí síti, jak je uvedeno v tabulce 5.1.3, dosáhly 90,1 mil. m³, tj. 15,4 % z vody určené k realizaci. Oproti roku 2015 došlo ke snížení těchto ztrát o 9,029 mil. m³, tj. o 9,11 %, což, po nárůstech ztrát mezi roky 2011 a 2012 (o 4,762 mil. m³, tj. o 4,17 %) a rovněž mezi roky 2014 a 2015 (o 3,12 mil. m³, tj. o 3,25 %), představuje pokračování pozitivního trendu postupného omezování úniků pitné vody z vodovodních sítí jejich postupnou obnovou a realizací dalších efektivních opatření.

Tabulka 5.1.1 Zásobování vodou z vodovodů v letech 1989 a 2010–2016

Ukazatel	Měrná jednotka	Rok							
		1989	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Obyvatelé (střední stav)	tis. obyv.	10 364	10 517	10 495	10 509	10 511	10 525	10 543	10 565
Obyv. skutečně zásobováni vodou z vodovodů	tis. obyv.	8 537	9 787	9 805	9 823,1	9 854,4	9 917,2	9 929,7	9 972,5
	%	82,4	93,1	93,4	93,5	93,8	94,2	94,2	94,4
Voda vyrobená z vodovodů	mil. m ³ · rok ⁻¹	1 251	642	623	623,5	600,2	575,4	599,6	593,3
	% k 1989	100	51,3	49,8	49,8	48,0	46,0	47,9	47,4
Voda fakturovaná celkem	mil. m ³ · rok ⁻¹	929,4	492,5	486	480,7	471,8	468,7	476,8	478,9
	% k 1989	100	53,0	52,3	51,7	50,8	50,4	51,3	51,5
Specifická potřeba z vody vyrobené	l · os ⁻¹ · den ⁻¹	401	180	174	173,8	166,8	158,9	165,4	162,5
	% k 1989	100	44,8	43,4	43,3	41,6	39,6	41,2	40,5
Specifické množství vody fakturované celkem	l · os ⁻¹ · den ⁻¹	298	137,9	135,8	134,1	131,1	129,5	131,5	131,2
	% k 1989	100	46,3	45,6	45,0	44,0	43,4	44,1	44,0
Specifické množství vody fakturované pro domácnost	l · os ⁻¹ · den ⁻¹	171	89,5	88,6	88,1	87,2	87,3	87,9	88,3
	% k 1989	100	52,3	51,8	51,5	51,0	51,1	51,4	51,6
Ztráty vody na 1 km řadů	l · km ⁻¹ · den ⁻¹	16 842 ^{*)}	4 673	4 220	4 351,0	3 856,9	3 417,2	3 519,3	3 167,9
Ztráty vody na 1 zás. obyv.	l · os ⁻¹ · den ⁻¹	90 ^{*)}	35	32	33,0	29,5	26,5	27,3	24,7

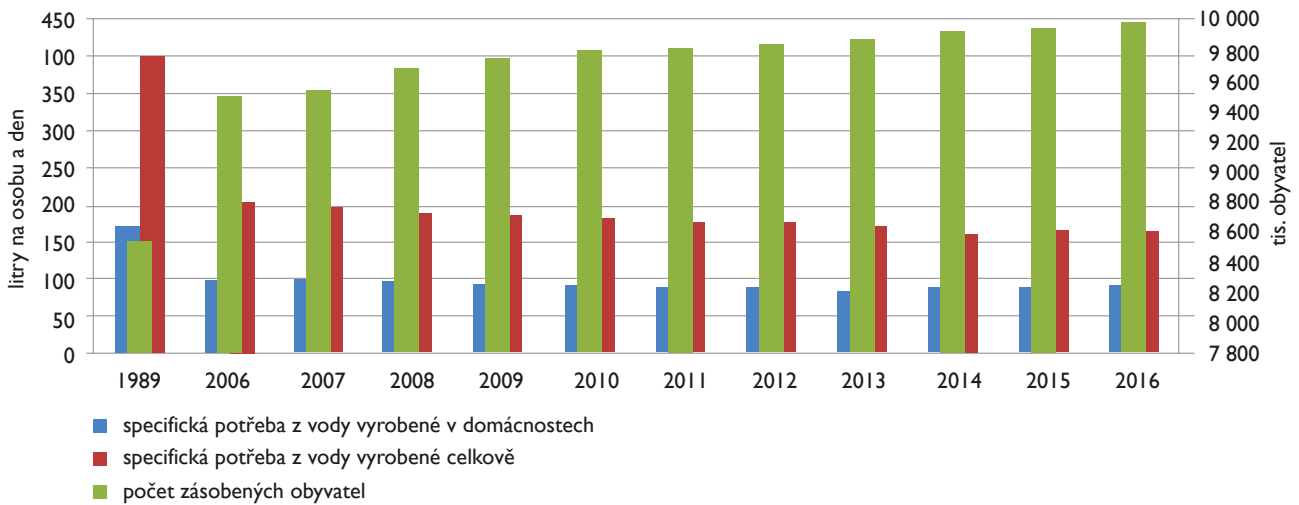
Pramen: ČSÚ

Poznámka: *) údaje za vodovody hlavních provozovatelů

Specifické množství vody fakturované domácnostem se zvýšilo o 0,4 litru na osobu a den a činí 88,3 litrů, specifické množství vody fakturované celkem v přepočtu na obyvatele zásobeného vodou se snížilo o 0,3 litry.

Současná spotřeba vody v domácnostech nás řadí do skupiny států s nižšími hodnotami. Bylo prokázáno, že v oblastech zásobovaných z vodovodních systémů lze dodržet i v případě povodní zásobování kvalitní pitnou vodou. Jelikož je v ČR velké množství obyvatel zásobováno pitnou vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu, které jsou napojeny na dostatečně kapacitní vodárenské zdroje vody, nebyl ani při suchu v posledních dvou letech zaznamenán vážnější problém s dodávkami pitné vody u měst a větších obcí. Naopak citelné problémy byly v obcích využívajících lokální zdroje podzemních vod a u individuálních zdrojů (studny). Tyto zdroje nejsou schopny (až na výjimky) překlenout delší období sucha.

Graf 5.1.1 Vývoj počtu zásobených obyvatel a specifické spotřeby z vody fakturované v letech 1989 a 2006–2016

Pramen: ČSÚ

Tabulka 5.1.2 Počet zásobených obyvatel, výroba a dodávka vody z vodovodů v roce 2016

Kraj	Obyvatelé		Voda vyrobená z vodovodů	Voda fakturovaná	
	Skutečně zásobování vodou z vodovodů	Podíl obyvatel zásobovaných vodou z celkového počtu		celkem	z toho pro domácnosti
	osoby	%	tis. m ³	tis. m ³	tis. m ³
Hl. město Praha	1 272 732	100,0	100 536	79 653	50 273
Středočeský kraj	1 146 062	86,0	58 183	51 065	36 116
Jihočeský kraj	575 047	90,1	33 770	25 886	17 825
Plzeňský kraj	487 444	84,4	29 467	24 600	15 590
Karlovarský kraj	297 317	100,0	18 995	14 378	9 199
Ústecký kraj	801 806	97,5	49 065	37 048	26 478
Liberecký kraj	408 062	92,7	25 854	18 517	12 927
Královéhradecký kraj	523 215	94,9	30 594	23 174	15 157
Pardubický kraj	503 801	97,5	27 838	22 567	14 248
Kraj Vysočina	490 001	96,2	23 861	21 375	14 104
Jihomoravský kraj	1 114 578	94,7	62 451	54 697	37 912
Olomoucký kraj	582 136	91,8	27 358	25 329	17 318
Zlínský kraj	559 769	95,8	28 643	23 026	15 349
Moravskoslezský kraj	1 210 514	99,9	76 725	57 542	39 777
ČR	9 972 484	94,4	593 338	478 858	322 274

Pramen: ČSÚ

Z přehledu uvedeného v tabulce 5.1.2 je patrné, že nejvyšší podíl obyvatel zásobených pitnou vodou z vodovodů byl v roce 2016 v Karlovarském kraji (100 %), v hlavním městě Praze (100 %) a v Moravskoslezském kraji (99,9 %), nejnižší podíl obyvatel zásobených pitnou vodou je v kraji Plzeňském (84,4 %) a Středočeském (86,0 %). U krajů Jihočeského, Pardubického a Jihomoravského došlo meziročně k mírnému poklesu podílu obyvatel zásobených vodou z celkového počtu. Toto snížení je pouze důsledkem zpřesnění metodiky výpočtu množství napojených obyvatel.

Tabulka 5.1.3 Nefakturovaná voda a ztráty vody v letech 2010-2016

Ukazatel	Měrná jednotka	Rok						
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Voda vyrobená určená k realizaci (VVR)	mil. m ³ · rok ⁻¹	636	617	616	594	580	592	585
	%	100	100	100	100	100	100	100
Voda nefakturovaná	mil. m ³ · rok ⁻¹	144	131	136	122	111	115	107
	% z VVR	22,6	21,2	22,1	20,5	19,1	19,4	18,2
z toho ztráty v trubní síti	mil. m ³ · rok ⁻¹	125	114	119	106	96	99	90
	% z VVR	19,7	18,5	19,3	17,9	16,6	16,7	15,4
Ztráty na 1 km řadů za den	l · km ⁻¹ · den ⁻¹	4 673	4 220	4 351	3 857	3 417	3 519	3 168
Ztráty na 1 zásobovaného obyv. za den	l · os ⁻¹ · den ⁻¹	35	32	33	30	27	27	25

Pramen: ČSÚ

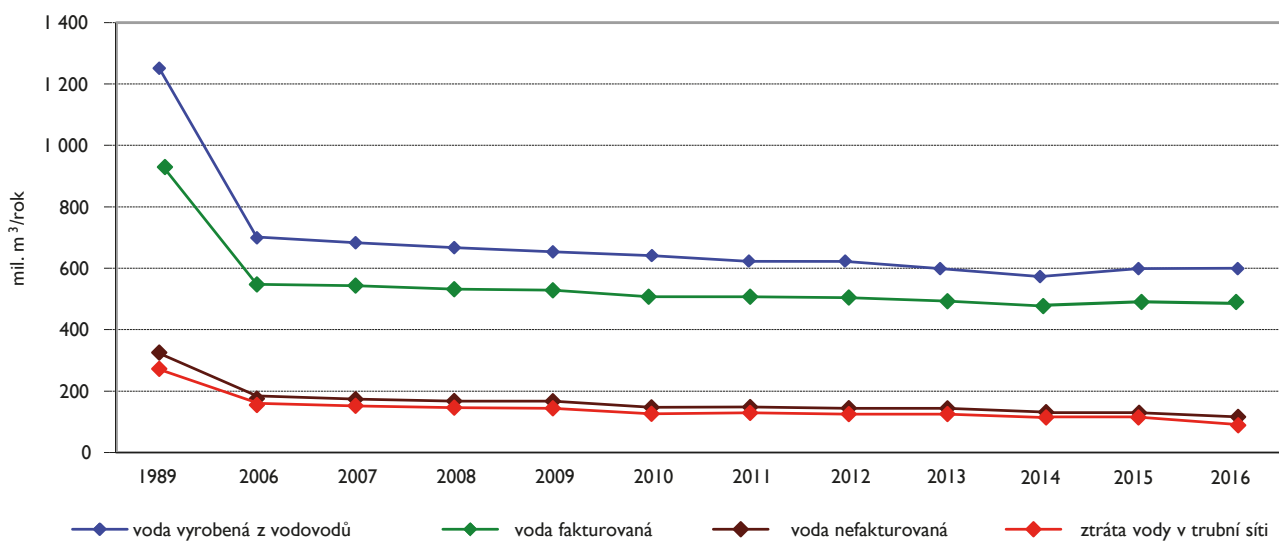
V roce 2016 došlo ke snížení ztrát vody v trubní síti (podíl ztrát vody v trubní síti k vodě vyrobené, určené k realizaci poklesl o 1,4 % na 15,4 %). Došlo tak k poklesu na jednoho zásobovaného obyvatele za den z 27,30 l · os⁻¹ · den⁻¹ na 24,70 l · os⁻¹ · den⁻¹ a na 1 km řadu za den z hodnoty 3 519,3 l · km⁻¹ · den⁻¹ na 3 167,9 l · km⁻¹ · den⁻¹. V posledních 10 letech lze sledovat zásadní trend ve snižování ztráty vody v trubní síti.

Ztráty vody v trubní síti se vzhledem k tomu, že náklady tvořící cenu pitné vody jsou z převážné většiny fixní, promítají do ceny max. 6 %. Jejich odstranění razantním způsobem by bylo příčinou výrazně vyšších nákladů na opravy a obnovu, a tedy i ceny dodávané pitné vody.

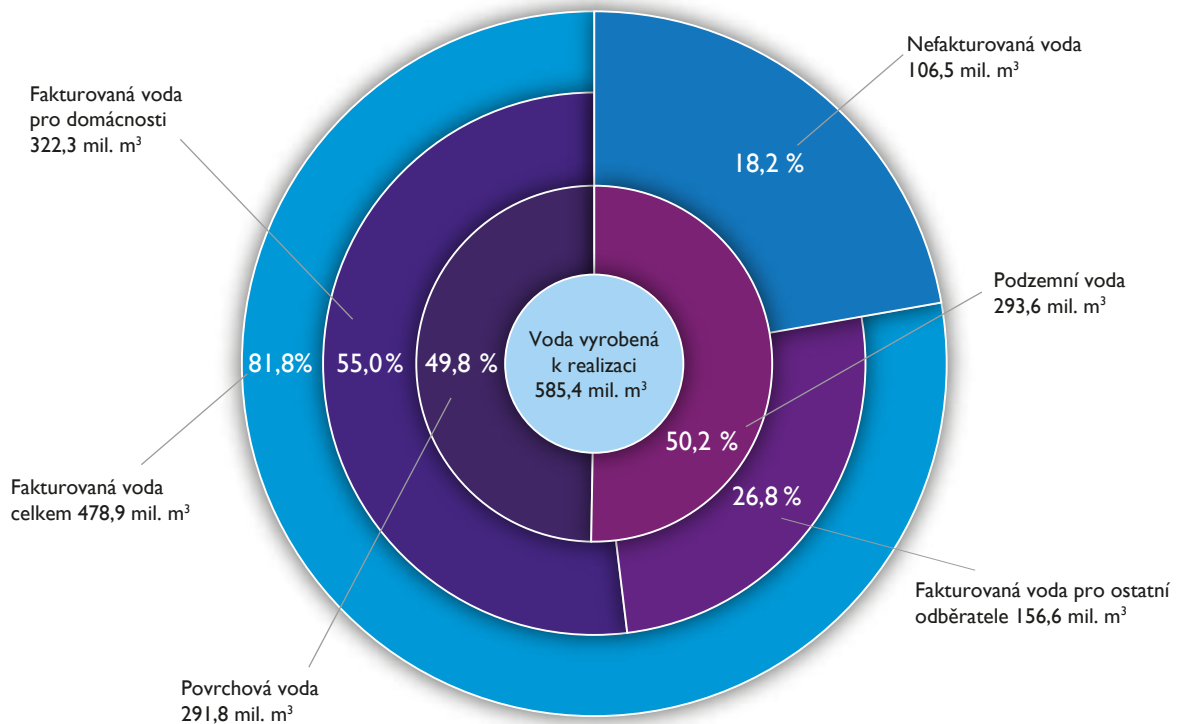
Městys Podhradí - Vodovod Šlikova Ves - financováno s podporou MZe ve výši 10,352 mil. Kč.

Graf 5.1.2 Vývoj hodnot objemu vody vyrobené z vodovodů a fakturované vody celkem v letech 1989 a 2006–2016

Pramen: ČSÚ

Obrázek 5.1.1 Schéma využití vody vyrobené v roce 2016

Pramen: ČSÚ

Souhrnný přehled ukazatelů o provozu vodovodů za rok 2016 ve srovnání s údaji roku 2015 uvádí tabulka 5.1.4.

Tabulka 5.1.4 Ukazatele a kapacity vodovodů

Ukazatel	Měrná jednotka	Rok		Index 2016/2015
		2015	2016	
Celkový počet zásoběných obyvatel	tis.	9 930	9 972	1,00
Délka vodovodní sítě	km	77 146	77 681	1,01
Počet vodovodních přípojek	tis.	2 074	2 103	1,01
Kapacita zdrojů podzemní vody	m ³ · s ⁻¹	24,3	24,0	0,99
Voda vyrobená celkem	mil. m ³	599,6	593,3	0,99
Voda fakturovaná pitná celkem	mil. m ³	476,8	478,9	1,00
– z toho pro domácnosti	mil. m ³	318,7	322,3	1,01
pro ostatní odběratele	mil. m ³	158,1	156,6	0,99
Voda nefakturovaná	mil. m ³	114,9	106,5	0,93
– z toho ztráty v trubní síti	mil. m ³	99,1	90,0	0,91
Specifická spotřeba z vody vyrobené	l · os ⁻¹ · den ⁻¹	165,4	163,0	0,99
Specifické množství vody fakturované celkem	l · os ⁻¹ · den ⁻¹	131,5	131,2	1,00
Specifické množství vody fakturované pro domácnost	l · os ⁻¹ · den ⁻¹	87,9	88,3	1,00
Nefakturovaná voda na 1 km vodovodní sítě	m ³ · km ⁻¹ · rok ⁻¹	1 489	1 371	0,92
Ztráty vody na 1 km vodovodní sítě	m ³ · km ⁻¹ · rok ⁻¹	1 285	1 159	0,90

Pramen: ČSÚ

Z tabulky 5.1.5 je patrný trend růstu délky vodovodu připadající na jednoho zásobeného obyvatele. Zatímco počet zásobených obyvatel se od roku 1991 zvýšil o 15,2 %, délka vodovodních řadů se zvýšila o 66,2 %. Tato disproporce se odráží v podílu metrů vodovodních řadů, které připadají na 1 zásobeného obyvatele. Zatímco v roce 1991 připadalo na jednoho zásobeného obyvatele 5,40 m, v roce 2016 již činil tento podíl 7,79 m, tedy o 2,39 m více na jednoho zásobeného obyvatele, což představuje celkový nárůst o 44,3 % za období 25 let. Nová výstavba a dostavba stávajících vodovodních systémů tak v poměru k nižšímu nárůstu zásobených obyvatel vede ke snižování efektivity celého systému zásobování vodou a logicky tak k vyšším nákladům při provozování, které se pak odráží ve vyšší ceně pro vodné. Popsaný jev se týká převážně méně osídlených oblastí. Nižší efektivity se nemůžeme vyhnout, neboť místní zdroje v některých lokalitách jsou kvantitativně a kvalitativně nevyhovující a zdravotní a humánní hledisko se stává rozhodujícím důvodem výstavby nových vodovodů.

Tabulka 5.1.5 Délka vodovodu připadajícího na zásobeného obyvatele v letech 1991, 2001 a 2011–2016

Ukazatel	Měrná jednotka	Rok							
		1991	2001	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Obyvatelé (střední stav)	tis. obyv.	10 306	10 287	10 495	10 509	10 511	10 525	10 543	10 565
Obyvatelé skutečně zásobovaní vodou z vodovodů	tis. obyv.	8 658	8 981	9 805	9 823	9 854	9 917	9 930	9 972
Délka vodovodních řadů	km	46 753	54 736	74 141	74 915	75 481	76 948	77 146	77 681
Délka řadu připadající na 1 zásobeného obyvatele	m	5,40	6,09	7,56	7,63	7,66	7,76	7,77	7,79

Pramen: ČSÚ

5.1.2 KVALITA PITNÉ VODY

Monitorování jakosti pitné vody ve vodovodech pro veřejnou potřebu se uskutečňuje v rámci Subsystému II programu „Zdravotní důsledky a rizika znečištění pitné vody“, který je součástí „Systému monitorování zdravotního stavu obyvatelstva ve vztahu k životnímu prostředí“. Pravidelné vyhodnocení od roku 1993 zajišťuje Ministerstvo zdravotnictví na základě Usnesení vlády ČR č. 369/1991.

Od roku 2004 jsou většinou zdrojem dat pro národní zprávu o jakosti pitné vody rozborů zajišťované provozovateli, jejichž provedení v předepsané četnosti a rozsahu je provozovatelům uloženo platnými právními předpisy. Získané údaje jsou provozovatelé povinni převést do předepsané elektronické podoby a neprodleně je předat orgánu ochrany veřejného zdraví, respektive je vložit přímo do IS PiVo (Informační systém pro monitoring pitné vody). Stejná povinnost je uložena zdravotním ústavům při provádění rozborů v rámci státního zdravotního dozoru. Sumarizace výsledků probíhá podle jednotlivých stanovení a dále jsou hodnoceny skupiny stanovení podle hygienické závažnosti jejich limitu (MH – mezní hodnota, NMH – nejvyšší mezní hodnota, LH – limitní hodnota). Sledované limitní hodnoty v roce 2016 zahrnují pouze doporučené hodnoty, proto nejsou za rok 2016 uvedeny v tabulce 5.1.6.

Tabulka 5.1.6 Překročení limitních hodnot jakosti pitné vody

	2015			2016	
	LH	MH, NMH	NMH	MH, NMH	NMH
počet	15 630	5 873	1 388	5 662	1 433
%	1,68	1,28	0,4	1,29	0,36
N	933 087	458 650	348 650	438 215	394 611

Pramen: SZÚ

Poznámky: LH - Limitní hodnota

MH - Mezní hodnota

NMH - Nejvyšší mezní hodnota

N - Počet provedených stanovení

% - Procento překročení limitních hodnot

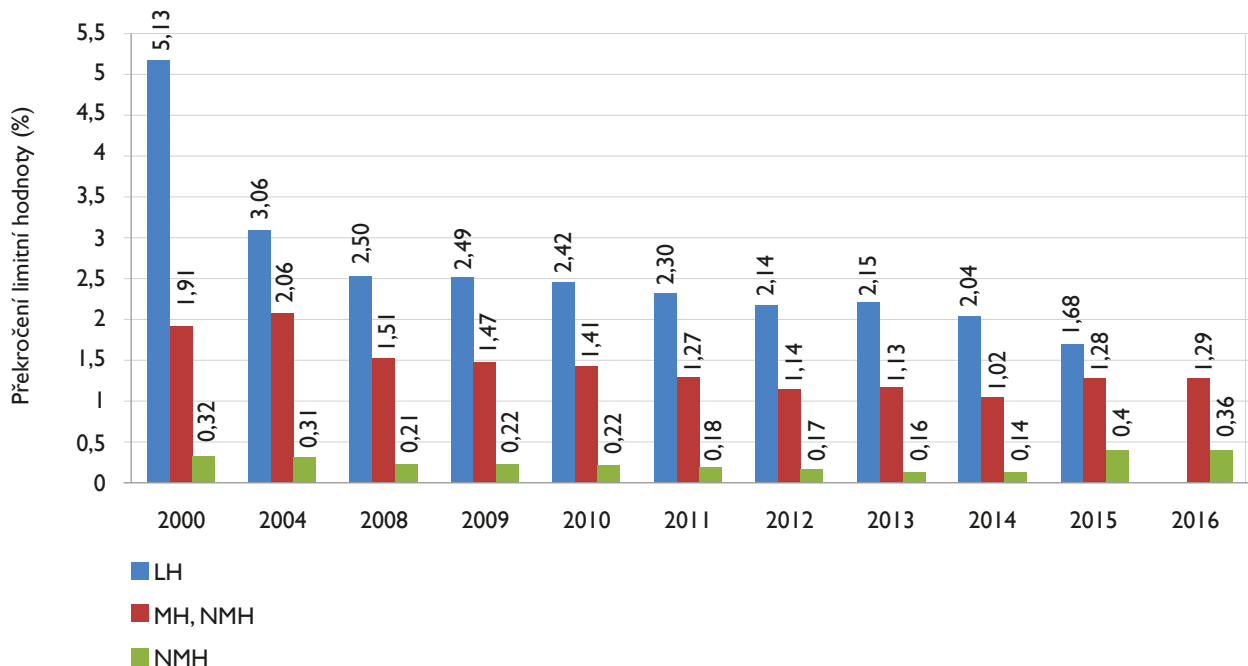
Při hodnocení ukazatelů zdravotně významných či ovlivňujících sensorické (organoleptické) vlastnosti pitné vody bylo zjištěno překročení limitů u 5 662 případů, tj. u 1,29 % z celkového počtu 438 215 stanovených hodnot ukazatelů. Ze zdravotního hlediska jsou důležité zejména údaje o nedodržování vyhlášky č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody, ve znění pozdějších předpisů, v ukazatelích s nejvyšší mezní hodnotou (NMH). V roce 2016 byly limity zdravotně významných ukazatelů jakosti se stanovenými NMH překročeny u 1 433 případů, tj. u 0,36 % z celkového počtu 394 611 stanovených hodnot ukazatelů (z toho u 406 položek se jednalo o pesticidní látky). Pro pesticidní látky (mateřské látky) a jejich relevantní metabolity byla za limitní považována hodnota 0,1 µg/l, pro nerelevantní metabolity byly akceptovány doporučené limitní hodnoty navržené ministerstvem zdravotnictví.

To je rozdíl oproti hodnocení za rok 2015, kdy byla pro všechny pesticidní látky a jejich metabolity (i nerelevantní) uvažována limitní hodnota 0,1 µg/l.

Opakované závady většího rozsahu v dodávce pitné vody se vyskytly v průběhu roku 2015 (Praha Dejvice) i roku 2016 (Brno a 43 okolních obcí) a měly dopady na zdravotní stav obyvatel. Z analýzy těchto událostí, kterou zpracoval SZÚ, vyplynulo, že závady se vyskytly na všech úrovních přípravy pitné vody, tj. jímání, úprava, akumulace i distribuce pitné vody. Proto ustavil Hlavní hygienik ČR pracovní skupinu za účasti všech složek, které se v různých rolích podílejí na zásobování vodou (vlastníci a provozovatelé vodovodů, orgány veřejné správy, aj.). Na úrovni této platformy spolupracují zástupci Svazu obcí a měst ČR, Sdružení vodovodů a kanalizací, Ministerstva životního prostředí, Ministerstva zdravotnictví, Ministerstva zemědělství a Státního zdravotního ústavu. V roce 2016 pokračovala činnost uvedené pracovní skupiny, jejímž úkolem je zmapování možných rizik při dodávce pitné vody, dostupných postupů a preventivních opatření k minimalizaci rizika sekundární kontaminace pitné vody.

Z důvodu povinné transpozice směrnice Komise (EU) 2015/1787 ze dne 6. října 2015, kterou se mění přílohy II a III směrnice Rady 98/83/ES o jakosti vody určené k lidské spotřebě, byla provedena novela zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví. Jedná se především o zpracování tzv. monitorovacího programu, dále byla zákonem o ochraně veřejného zdraví uložena provozovatelům vodovodů pro veřejnou potřebu povinnost zpracovat posouzení rizik s tím, že komplexnost posouzení rizik bude diferencována podle složitosti systému zásobování. Konkrétní požadavky na analytické metody, metody techniky odběru vzorků a minimálního rozsahu sledování kvality vody budou transponovány částečně novelou vyhlášky č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody, a částečně novelou vyhlášky č. 428/2001 Sb. Způsob provedené transpozice však zohledňuje i stávající problémy s kvalitou dodávané pitné vody v ČR. Praxe ukázala, že provádění kontroly kvality vody až u spotřebitele nelze považovat za dostatečně preventivní a kontrolu je nutné provádět již v průběhu výroby a distribuce pitné vody.

Graf 5.1.3 Jakost pitné vody vyjádřená podílem stanovení překračujících limitní hodnoty v letech 2000, 2004, 2008 a 2010–2016

Pramen: SZÚ

Dosažení 94,4% podílu připojených obyvatel na vodovody pro veřejnou potřebu v roce 2016 zajišťuje pro občany ČR srovnatelnou úroveň s nejspolejšími státy ve zpřístupnění nezávadné pitné vody odpovídající vyžadovaným zdravotním kritériím. Jakost dodávané vody odpovídá nejpřísnějším měřítkům.

5.2 SOUHRNNÉ ÚDAJE O KANALIZACÍCH

V roce 2016 žilo v domech připojených na kanalizaci 8,944 mil. obyvatel, tj. 84,7 % z celkového počtu obyvatel v ČR. Do kanalizací bylo vypuštěno (bez zpoplatněných srážkových vod) celkem 446,9 mil. m³ odpadních vod. Z tohoto množství bylo čištěno 97,3 % odpadních vod (bez zahrnutí vod srážkových), což představuje 434,9 mil. m³. Meziroční nárůst množství vody odpadní vypouštěné do kanalizace (bez vod srážkových) v roce 2016 byl 1,4 mil. m³.

Tabulka 5.2.1 Odvádění a čištění odpadních vod z kanalizací v letech 1989, 2009 a 2011–2016

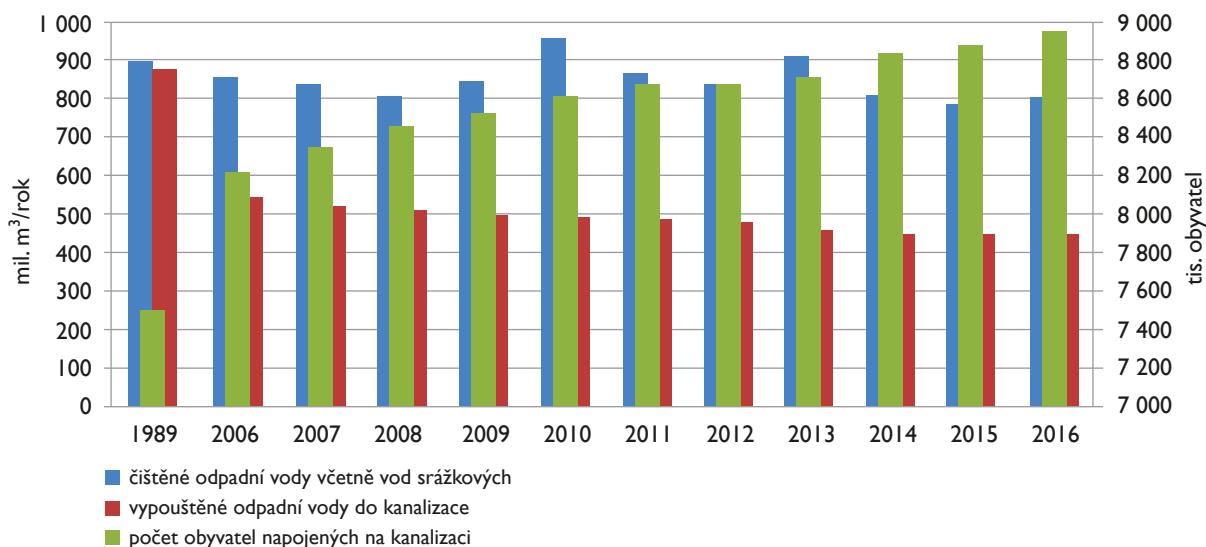
Ukazatel	Měrná jednotka	Rok							
		1989	2009	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Obyvatelé (střední stav)	tis. obyv.	10 364	10 491	10 495	10 509	10 511	10 525	10 543	10 565
Obyvatelé bydlící v domech připojených na kanalizaci	tis. obyv.	7 501	8 530	8 672	8 674	8 705	8 828	8 882	8 944
	%	72,4	81,3	82,6	82,5	82,8	83,9	84,2	84,7
Vypouštěné odp. vody do kanalizace (bez zpoplatněných vod srážkových) celkem	mil. m ³	877,8	496,4	487,6	473,2	455,3	446,1	445,5	446,9
	%	100,0	56,6	55,5	53,9	51,9	50,8	50,8	50,9
Čištěné odpadní vody včetně vod srážkových	mil. m ³	897,4 ¹⁾	842,9	870,9	836,7	912,3	812,2	779,0	803,4
Čištěné odpadní vody celkem bez vod srážkových	mil. m ³	627,0	472,7	472,2	459,4	443,4	432,3	432,0	434,9
	%	100,0	75,4	75,3	73,3	70,6	68,9	68,8	69,4
Podíl čištěných odpadních vod (bez zpoplatněných vod srážkových) z vod vypouštěných do kanalizace	%	71,5	95,2	96,8	97,1	97,4	96,9	97,0	97,3

Pramen: ČSÚ

Poznámka: ¹⁾ údaje za kanalizace hlavních provozovatelů

Objem vypouštěných odpadních vod do kanalizace bez vod srážkových poklesl v roce 2016 o 49,1 % oproti roku 1989. Tento pokles koresponduje s poklesem spotřeby pitné vody. Zatímco však bylo v roce 1989 čištěno jen 71,5 % odpadních vod, v roce 2016 bylo vyčištěno 97,3 % odpadních vod, což představuje nárůst o 25,8 %. Vysoký nárůst podílu čištěných odpadních vod je dán intenzivní výstavbou nových ČOV a intenzifikací stávajících ČOV, která byla vyvolána potřebou naplnění zákonných požadavků v oblasti kvality vypouštěných odpadních vod, především pak Směrnicí Rady 91/271/EHS, o čištění městských odpadních vod.

Graf 5.2.1 Vývoj počtu obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci a množství vypouštěných a čištěných odpadních vod v letech 1989 a 2006–2016

Pramen: ČSÚ

Tabulka 5.2.2 Počet obyvatel bydlících v domech připojených na kanalizaci a množství vypouštěných a čištěných odpadních vod v roce 2016

Kraj	Obyvatelé bydlící v domech připojených na kanalizaci		Odpadní vody vypouštěné do kanalizace (bez zpoplatněných vod srážkových)	Čištěné odpadní vody bez vod srážkových	
	celkem	podíl	celkem	celkem	podíl
	počet	%	tis. m ³	tis. m ³	%
Hl. město Praha	1 261 065	99,1	78 621	78 621	100,0
Středočeský kraj	954 180	71,6	47 947	47 788	99,7
Jihočeský kraj	548 501	85,9	27 407	26 185	95,5
Plzeňský kraj	484 143	83,8	27 963	26 757	95,7
Karlovarský kraj	288 440	97,0	13 077	13 077	100,0
Ústecký kraj	687 092	83,6	29 475	28 799	97,7
Liberecký kraj	303 585	69,0	14 091	13 884	98,5
Královéhradecký kraj	432 481	78,5	19 534	18 565	95,0
Pardubický kraj	384 169	74,4	18 401	18 203	98,9
Kraj Vysočina	448 111	88,0	18 683	16 455	88,1
Jihomoravský kraj	1 053 537	89,5	51 582	50 810	98,5
Olomoucký kraj	525 848	82,9	27 111	25 758	95,0
Zlínský kraj	558 418	95,6	25 445	23 709	93,2
Moravskoslezský kraj	1 014 832	83,8	47 531	46 268	97,3
ČR	8 944 402	84,7	446 868	434 880	97,3

Pramen: ČSÚ

Počet a podíl obyvatel připojených na kanalizaci a množství vypouštěných a čištěných odpadních vod s jejich podílem v jednotlivých krajích je uveden v tabulce 5.2.2. Z ní je patrné, že nejvyšší podíl obyvatel připojených na kanalizaci je podobně jako v předešlých letech v hlavním městě Praze (99,1 %) a Karlovarském kraji (97,0 %). Naopak nejnižší podíl obyvatel připojených na kanalizaci je v Libereckém kraji (69,0 %), ve Středočeském kraji (71,6 %) v Pardubickém kraji (74,4 %).

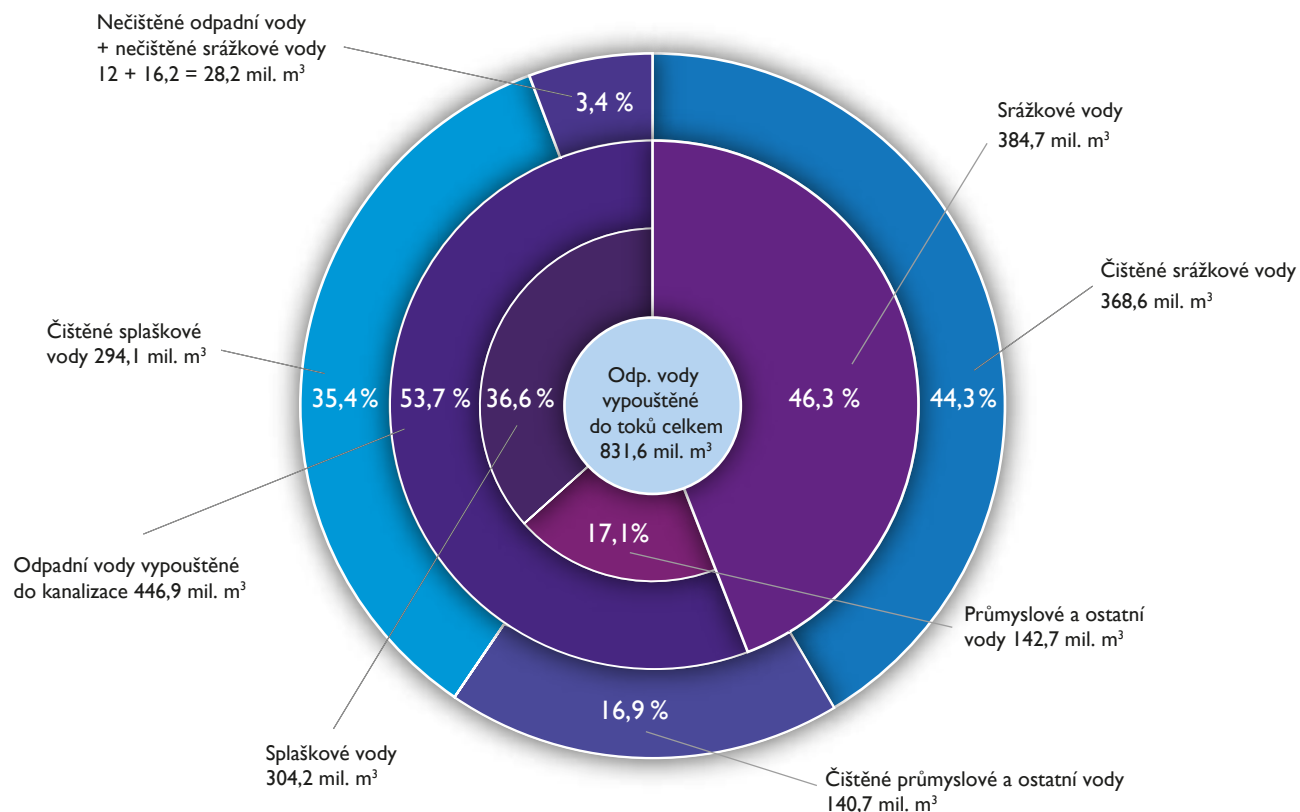
Tabulka 5.2.3 Ukazatele a kapacity kanalizací

Ukazatel	Měrná jednotka	Rok		Index 2016/2015
		2015	2016	
Počet obyvatel bydlících v domech připojených na kanalizaci	tis.	8 882	8 944	1,01
Počet obyvatel bydlících v domech připojených na kanalizaci ukončenou ČOV	tis.	8 515	8 585	1,01
Délka kanalizační sítě	km	45 884	47 141	1,03
Počet ČOV celkem	ks	2 456	2 518	1,03
Kapacita ČOV celkem	tis. m ³ · den ⁻¹	3 916	3 930	1,00
Celkové množství čištěných odpadních vod (včetně srážkových, průmyslových a ostatních vod)	mil. m ³	779,0	803,4	1,03
Množství odpadních vod vypouštěných do kanalizace	mil. m ³	445,5	446,9	1,00
- z toho splaškových	mil. m ³	302,1	304,2	1,01
- z toho průmyslových a ostatních	mil. m ³	143,4	142,7	1,00

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Uvedený počet ČOV celkem (2 518 ks) představuje počet mechanicko-biologických ČOV z celkového počtu 2 554 ks ČOV v ČR.

Obrázek 5.2.1 Struktura vypouštěných odpadních vod v roce 2016

Pramen: ČSÚ

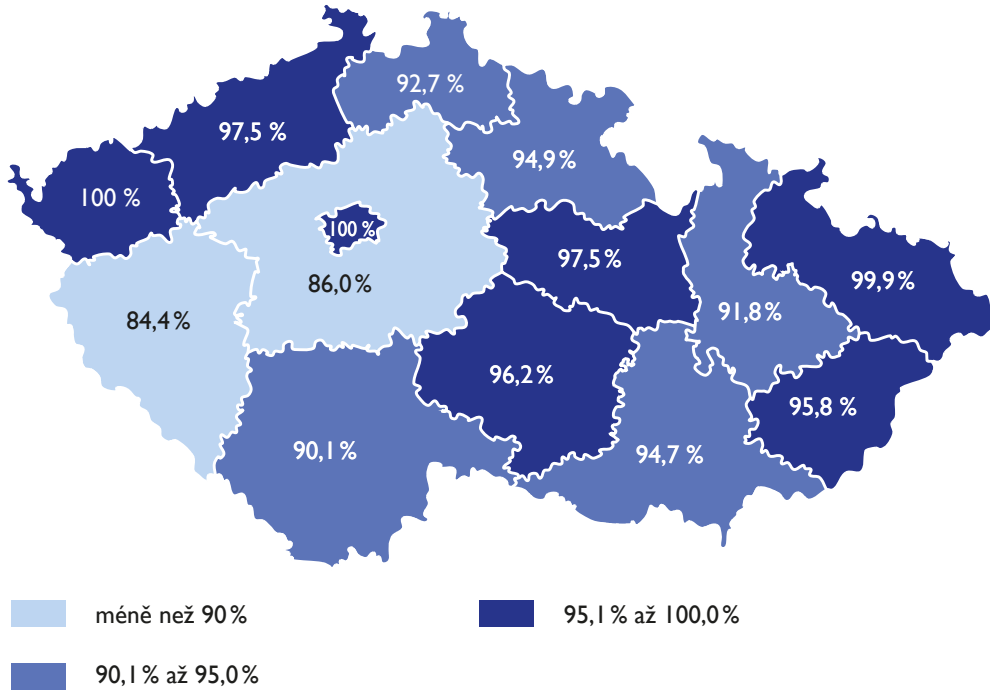
Tabulka 5.2.4 Připojení obyvatel bydlících v domech připojených na kanalizaci v letech 1991, 2001 a 2011–2016 a průměrná délka kanalizace na 1 obyvatele

Ukazatel	Měrná jednotka	Rok							
		1991	2001	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Obyvatelé (střední stav)	tis. obyv.	10 306	10 287	10 495	10 509	10 511	10 525	10 543	10 565
Obyvatelé skutečně připojení na kanalizace	tis. obyv.	6 722	7 706	8 672	8 674	8 705	8 828	8 882	8 944
Délka kanalizace	km	18 484	22 253	41 911	42 752	43 618	45 257	45 884	47 141
Délka řadu připadající na 1 připojeného obyvatele	m	2,75	2,89	4,83	4,93	5,01	5,13	5,17	5,27

Pramen: ČSÚ

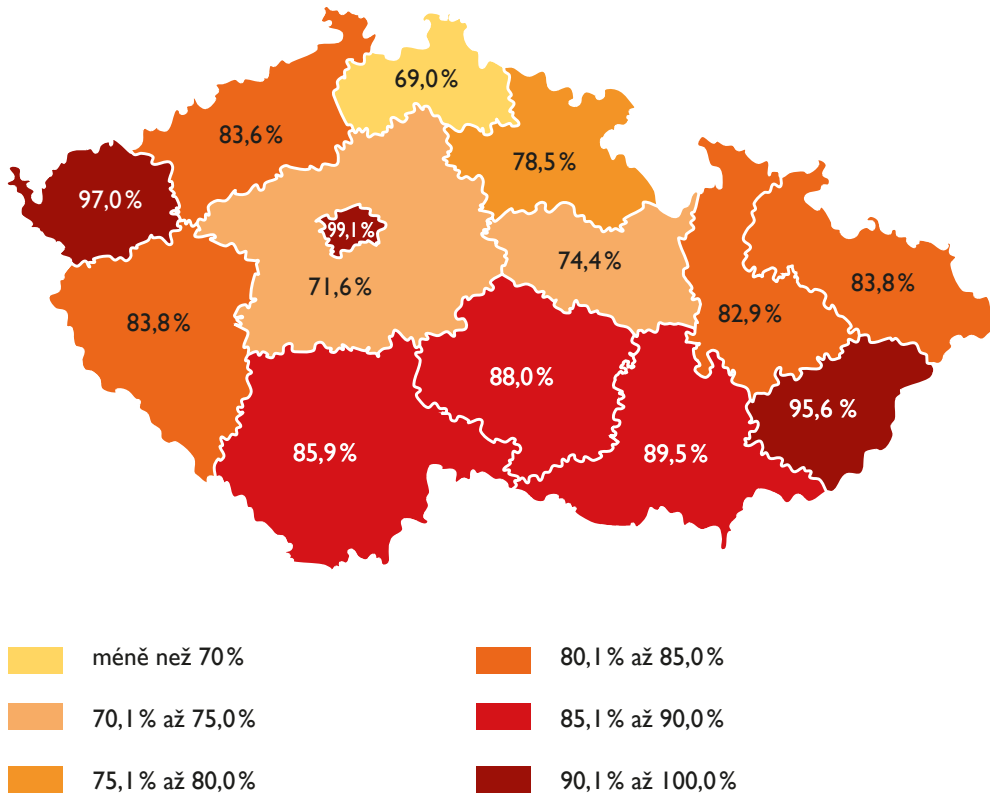
Podobně jako u vodovodů, narostla od roku 1991 výrazně i délka kanalizačních stok připadající na jednoho obyvatele bydlícího v domě připojeného na kanalizaci, jak je patrné z tabulky 5.2.4. V tomto období se zvýšil počet metrů řadu připadajícího na jednoho odkanalizovaného obyvatele o 2,52 m, což představuje 91,6% nárůst, přičemž celková délka kanalizací se prodloužila o 155 %, při 33,1% nárůstu počtu obyvatel bydlících v domech připojených na kanalizaci. Nárůst celkové délky kanalizace od roku 1991 do roku 2001 (10 let) činil v průměru 20 %, od roku 2001 do roku 2016 (15 let) byl zaznamenán 111,8% nárůst.

Obrázek 5.2.2 Obyvatelé zásobení vodou z vodovodů v roce 2016

Pramen: ČSÚ

Obrázek 5.2.3 Obyvatelé bydlící v domech připojených na kanalizaci v roce 2016

Pramen: ČSÚ

6. ROZVOJ INFORMAČNÍHO SYSTÉMU VODOVODŮ A KANALIZACÍ (IS VaK)

Informační systém vodovodů a kanalizací (dále jen „IS VaK“) je již od roku 2007 plněním ustanovení v §§ 4, 5, 6, 29 a 36 zákona. Specifikace IS VaK je stanovena vyhláškou č. 428/2001 Sb., kterou se provádí uvedený zákon, ve znění pozdějších předpisů, a to zejména příloh číslo 21 až 24 této vyhlášky.

Předmětný informační systém poskytuje podklady pro tvorbu koncepcí, včetně mezirezortních, pro srovnávání subjektů v oboru vodovodů a kanalizací, pro řešení problematiky udržitelnosti a samofinancování vodohospodářské infrastruktury a pro návrhy koncepčních řešení v souvislosti s provozováním vodohospodářské infrastruktury.

IS VaK je modulární systém obsahující ucelený komplexní soubor evidencí a dokumentací v celém oboru vodovodů a kanalizací v návaznosti na ustanovení uvedených právních předpisů. Prostřednictvím tohoto systému je rovněž zajišťován vzájemný přenos informací, evidencí a dokumentů mezi jednotlivými subjekty stanovenými právními předpisy.

Tento informační systém zajišťuje i automatické zpracování definovaných úloh v rámci informačního systému a úloh definovaných v uvedených samostatných částech tohoto informačního systému (převážně technických, ekonomických a statistických úloh včetně meziročního porovnávání) a současně zajišťuje vzájemnou kompatibilitu.

V souvislosti se zařazením IS VaK do významných informačních systémů jsou postupně realizovány požadavky stanovené zákonem č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů a vyhláškou č. 317/2014 Sb., o významných informačních systémech a jejich určujících kritériích.

Protože poskytování objektivních informací z oboru vodovodů a kanalizací je jedním z rozhodujících cílů IS VaK, je nezbytné zajistit jeho další funkčnost, podporu a rozvoj.

VYSVĚTLIVKY ZKRATEK V TEXTU

a. s.	akciová společnost
ČOV	čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DPH	daň z přidané hodnoty
IČME	Identifikační číslo majetkové evidence
IS MPVaK	Informační systém oddělení metodického řízení provozu vodovodů a kanalizací –majetková a provozní evidence vodovodů a kanalizací
IS VSVaK	Informační systém oddělení metodického řízení provozu vodovodů a kanalizací –evidence cen pro vodné a stočné vodovodů a kanalizací
MF	Ministerstvo financí
MPVaK	aplikace Majetková a provozní evidence vodovodů a kanalizací
MZe	Ministerstvo zemědělství
PFO	Plán financování obnovy vodovodů nebo kanalizací
Porovnání V+S	Příloha č. 20 k vyhlášce č. 428/2001 Sb., Porovnání všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné a dosažené skutečnosti v předchozím kalendářním roce.
s. r. o.	společnost s ručením omezeným
SZÚ	Státní zdravotní ústav
ÚVN	úplné vlastní náklady
VaK	vodovody a kanalizace
VÚME	Vybrané údaje z majetkové evidence vodovodů a kanalizací
VÚPE	Vybrané údaje z provozní evidence vodovodů a kanalizací

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Vydalo Ministerstvo zemědělství
Těšnov 65/17, 110 00 Praha I – Nové Město
internet: www.eagri.cz
email: info@mze.cz
ISBN 978-80-7434-386-5